

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Інститут економіки та менеджменту

Кафедра фінансів

ХОМ'ЯК ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ

(прізвище, ім'я, по батькові)

УДК 336.7

(індекс)

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

Удосконалення діяльності КУА на ринку фінансових послуг

(назва роботи)

Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу

(назва освітньої програми)

072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр і назва спеціальності)

Хом'як О.В.

(підпис, ініціали та прізвище здобувача освітнього ступеня)

Науковий керівник д.е.н., професор Гораль Л.Т.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Л.Р.Маринчак

(посада) (підпис) (дата) (ініціали та прізвище)

Рецензент

(посада) (підпис) (дата) (ініціали та прізвище)

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Івано-Франківськ - 2024 рік

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

(повне найменування закладу вищої освіти)

Інститут _____ Економіки та менеджменту _____
 Кафедра _____ Фінансів _____
 Освітній рівень _____ Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу _____
 Спеціальність _____ 072 Фінанси, банківська справа та страхування _____
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

« _____ » _____ 20__ року

**З А В Д А Н Н Я
НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТОВІ**

Хом'яку Олегу Володимировичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____ Удосконалення діяльності КУА на ринку фінансових послуг _____

керівник роботи _____ д.е.н., професор Гораль Л.Т. _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом закладу вищої освіти від "08" грудня 2023 року № 713/7

2. Строк подання студентом роботи 10.01.2024р.

3. Вихідні дані до роботи Звіти фінансово-консалтингової групи EY Global Financial Services, дані та звіти УАІБ та НКЦФР .

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Розділ 1. Теоретичні засади функціонування ринку фінансових послуг .

Розділ 2. КУА як інструмент діяльності на ринку фінансових послуг.

Розділ 3 Удосконалення діяльності компаній з управління активами на ринку фінансових послуг

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Слайд 1. Основні передумови формування ринку фінансових послуг. Слайд 2. Аспекти висвітлення розгляду ринку фінансових послуг. Слайд 3. Види фінансових посередників. Слайд 4. Типи компаній з управління активами. Слайд 5. Аналіз розміру активів які знаходяться в управлінні КУА. Слайд 6. Аналіз КУА та ІСІ на вітчизняному ринку. Слайд 7. Державне регулювання КУА та ІСІ. Слайд 8. Переваги та недоліки КУА. Слайд 9. Схема проблеми діяльності КУА на вітчизняному ринку. Слайд 10. Шляхи удосконалення діяльності КУА на вітчизняному ринку.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 01.12.2022р.**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів магістерської роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Розділ 1. Теоретичні засади ринку фінансових послуг .	01.04.2023р.	
2	Розділ 2. КУА як інструмент діяльності на ринку фінансових послуг.	01.09.2023р.	
3	Розділ 3. Перспективи та проблеми компаній з управління активами на ринку фінансових послуг.	24.12.2023р.	
4	Вступ і висновки	28.12.2023р.	

Студент

(підпис)
Хом'як О.В.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Гораль Л.Т.
(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Магістерська робота містить пояснювальну записку обсягом 88 сторінок, 10 листів ілюстративного матеріалу, 30 рисунків, 9 таблиць, список використаної літератури включає 106 найменування та викладений на 11 сторінках.

Об'єктом дослідження є процеси з управління активами в діяльності компаній ринку фінансових послуг. Предметом дослідження виступають теоретико-методичні положення та прикладні засади щодо удосконалення діяльності КУА на ринку фінансових послуг.

Метою магістерської роботи є застосування теоретико-методичних положень для розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення діяльності КУА на ринку фінансових послуг. Поставлена мета досягається вирішенням таких завдань: розкрити сутність поняття ринок фінансових послуг; визначити основні принципи та структуру ринку фінансових послуг, дослідити та визначити роль фінансових посередників; проаналізувати світову практику впровадження КУА та їх роль на світовому ринку; дослідження КУА та ІСІ на вітчизняному ринку, а також їх роль на ринку інвестиційних послуг України; проаналізувати та дослідити державне регулювання КУА та ІСІ в Україні; здійснити аналіз та дослідження проблемних ситуацій з якими стикаються КУА на зарубіжному та вітчизняному ринках; запропонувати основні шляхи покращення діяльності КУА та ІСІ на зарубіжному та вітчизняному ринках.

Під час написання магістерської роботи були використані такі методи пізнання: метод наукової абстракції, діалектичний та історичний, метод емпіричного, статистичного, економіко-математичного та системно-структурного аналізу, конкретизації та узагальнення, групування та семантичного аналізу.

КУА, ІСІ, РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

ABSTRACT

The master's thesis contains an explanatory note of 88 pages, 10 sheets of illustrative material, 30 figures, 9 tables, 106 references to literature sources, 1 appendix on 1 pag.

The object of the study is asset management processes in the activities of companies in the financial services market. The subject of the research are theoretical and methodological provisions and applied principles regarding the improvement of AMC activities in the financial services market.

The purpose of the master's thesis is to apply theoretical and methodological provisions for the development of practical recommendations for improving the activities of the AMC in the financial services market. The goal is achieved by solving the following tasks: to reveal the essence of the concept of financial services market; to determine the basic principles and structure of the financial services market, to study and determine the role of financial intermediaries; to analyze the world practice of implementing AMC and their role in the world market; to study AMC and cCII in the domestic market, as well as their role in the investment services market of Ukraine; to analyze and study the state regulation of AMC and CII in Ukraine; to analyze and study problematic situations faced by AMC in foreign countries offer the main ways to improve the performance of AMC and CII in foreign and domestic markets.

During the writing of the master's thesis, the following methods of cognition were used: the method of scientific abstraction, dialectical and historical, the method of empirical, statistical, economic-mathematical and system-structural analysis, specification and generalization, grouping and semantic analysis.

AMC, CII, FINANCIAL SERVICES MARKET

З МІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	11
1.1 Сутність та еволюція ринку фінансових послуг.....	11
1.2 Елементна характеристика фінансового ринку, як об'єктивного цілого.....	17
1.3 Роль фінансових посередників на ринку фінансових послуг.....	34
Висновки до розділу 1.....	38
РОЗДІЛ 2 КУА ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	40
2.1 Методичні основи імплементації інструментів КУА на ринку фінансових послуг.....	40
2.2 Аналіз впровадження та використання КУА на вітчизняному ринку фінансових послуг.....	49
2.3 Особливості державного регулювання КУА та ІСІ на ринку фінансових послуг.....	57
Висновки до розділу 2.....	62
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ НА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ.....	65
3.1 Діагностика проблемних аспектів діяльності компаній з управління активами на ринку фінансових послуг.....	65
3.2 Шляхи удосконалення діяльності компаній з управління активами на ринку фінансових послуг.....	71
Висновки до розділу 3.....	78
ВИСНОВКИ.....	80
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ НА ДЖЕРЕЛА.....	84
ДОДАТКИ.....	96
БІБЛІОГРАФІЧНА ДОВІДКА	

					МР. ФН-88.00.000. ПЗ			
Змн.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата				
Розроб.		Хом'як О.В			Удосконалення діяльності КУА на ринку фінансових послуг	Літ.	Арк.	Акрупів
Перевір.		Гораль Л.Т.					6	96
Реценз.						ІФНТУНГ, ФНм-22-1		
Н. Контр.		Гораль Л.Т.						
Затверд.								

ВСТУП

Актуальність теми. Однією із сучасних проблем, з якою стикаються українські компанії з управління активами в даних реаліях, є необхідність збереження своєї позиції на ринку фінансових послуг та довіри серед клієнтів, оскільки ці важливі фактори дозволяють розвивати фінансовий сектор України, забезпечувати стабільну економічну ситуацію та покращувати рівень економіки в Україні, що призведе до покращення рівня життя її громадян.

Роль компаній з управління активами на ринку фінансових послуг як в Україні так й у світі є дуже важливою, оскільки дана структура забезпечує велику кількість інвестицій і має більше переваг з боку довіри клієнтів, порівняно з іншими професійними учасниками ринку фінансових послуг. Але за останні роки, особливо такі важкі роки корона-кризи роль компаній з управління активами поступово послаблюється, оскільки через послаблення економіки, зростання впливу держави на професійних учасників, поява нових тенденцій на інновації які активно перехоплюються іншими учасниками ринку фінансових послуг створює значну загрозу для компаній з управління активами та інститутів спільного. Зберігання ринку інвестиційних послуг в Україні, його розбудова й удосконалення є пріоритетним напрямом розвитку, оскільки забезпечує інвестиційний клімат фінансового ринку внаслідок чого, підвищує економічну стабільність у суспільстві та країні в цілому.

Особливістю сектора компаній з управління активами в останні часи є їх бурхливий розвиток, особливо на зарубіжних ринках. Все це здійснюється під впливом того, що це якраз дані компанії дозволяють інвесторам скоротити свій час та ресурси на пошук та дослідження інвестицій, а також звільняють їх від потреби постійного моніторингу інвестицій у зв'язку із сильною волатильністю ринку.

Розвиток діяльності компаній з управління активами може відбуватися за рахунок пошук шляхів вдосконалення своєї діяльності як на рівні компанії, так

і на рівні всього інвестиційного ринку. Для цього компаніям з управління активами необхідно скооперуватися та визначити глобальні проблеми, які сковують їх дії та не дозволяють компаніям здійснювати ту діяльність, яка може принести максимум вигоди як для них, так і для ринку також..

В умовах розвиненої конкуренції та постійних інновацій компанії з управління активами змушені шукати нові шляхи вирішення проблем, щодо вирішення поставлених перед ними проблем, які виникли та виникають на шляху їх діяльності.

Значний внесок у вивченні ринку фінансових послуг, роль компаній з управління активами, а також можливість їх розвитку та покращення ефективності їх діяльності внесли як вітчизняні так і зарубіжні вчені: Зимовець В.В., А. Хаєс., Юрія І.С., Федосова В.Ф., В.В. Вірченко, Д. Чаамбірс, Е.Дімсон, Т. Томплін, А. Чіспі, Олексів І.Б., Шпакович І.Р., В.Лінгпей та інші.

Аналіз даних досліджень показав, що компанії з управління активами мають значний вплив на діяльність інвестиційний ринку. З одного боку, поліпшення діяльності компаній з управління активами за рахунок вирішення низки потреб та запровадження нових пропозицій удосконалення їх діяльності дозволить КУА розширити їх можливості та підвищити конкурентоспроможність, що дозволить отримати вигоду як самим компаніям з управління активами, так і забезпечити розвиток ринку фінансових послуг, особливо підвищення рівня інвестиційного ринку. Тому, для ефективного пошуку та прийняття важливих для розвитку діяльності компанії з управління активами необхідно провести нові дослідження як вітчизняних так і закордонних КУА. Це дасть змогу побачити сучасний стан, ризики, можливості та тенденції розвитку які можуть принести із собою дані рішення.

Мета і завдання дослідження. Метою магістерської роботи є застосування теоретико-методичних положень для розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення діяльності КУА на ринку фінансових послуг.

Поставлена мета досягається вирішенням таких завдань:

- розкрити сутність поняття ринок фінансових послуг;

- визначити основні принципи та структуру ринку фінансових послуг, дослідити та визначити роль фінансових посередників;
- проаналізувати світову практику впровадження компаній з управління активами та їх роль на світовому ринку;
- дослідження компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування на вітчизняному ринку, а також їх роль на ринку інвестиційних послуг України;
- проаналізувати та дослідити державне регулювання КУА та ІСІ в Україні;
- здійснити аналіз та дослідження проблемних ситуацій з якими стикаються компанії з управління активами на зарубіжному та вітчизняному ринках;
- запропонувати основні шляхи покращення діяльності КУА та ІСІ на зарубіжному та вітчизняному ринках.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процеси з управління активами в діяльності компаній ринку фінансових послуг.

Предметом дослідження виступають теоретико-методичні положення та прикладні засади щодо удосконалення діяльності КУА на ринку фінансових послуг.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися загальнонаукові методи досліджень, зокрема: метод наукової абстракції (при формулюванні мети, завдань, а також висновків), діалектичний (при висвітленні сутності основних понять), історичний метод (дослідження хронології досліджуваної теми), метод аналізу, конкретизації та узагальнення, метод табличного та графічного зображення даних (при формуванні та розрахунку даних), бібліографічний (у процесі опрацювання наукових праць).

Інформаційну основу дослідження становлять періодичні та монографічні наукові праці вітчизняних та зарубіжних економістів з ролі компаній з управління активами на ринку фінансових послуг, наукові дослідні роботи з питань вдосконалення діяльності компаній з управління активами, результати аналітичних досліджень вітчизняних та зарубіжних дослідників, висновки

проведених досліджень відомими зарубіжними фірмами щодо ролі КУА, нормативно-правові акти, що регулюють КУА.

Наукова новизна роботи полягає в:

1. систематизації основних перешкод розвитку та покращення діяльності компаній з управління активами на ринку фінансових послуг України, що дало змогу виділити 5 ключових проблем, які перешкоджають розвитку КУА в Україні;

2. визначення основних шляхів подолання описаних проблем КУА, що дозволить покращити діяльність КУА та ІСІ та їх конкурентні переваги серед інших професійних учасників ринку, а також дозволить покращити стан інвестиційного ринку України.

Практичне значення роботи полягає у тому, що результати дослідження можуть бути впроваджені в практичну діяльність вітчизняних КУА України та бути використані для удосконалення діяльності КУА.

Апробація результатів дослідження. Наукові результати та практичні аспекти магістерської роботи висвітлені в статті «Аналітичне оцінювання ринку фінансових послуг», яку подано до фахового журналу «Наукові підсумки 2022», що засвідчено довідкою (додаток А).

Структура магістерської роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку посилань на джерела. Робота містить пояснювальну записку обсягом 88 сторінок, 10 листів ілюстративного матеріалу, 30 рисунків, 9 таблиць, список використаної літератури включає 106 найменування та викладений на 11 сторінках, 1 додаток на 1 сторінці.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

1.1 Сутність та еволюція ринку фінансових послуг

Протягом останніх років фінансова система суттєво набуває розвитку та змін, які відбуваються під впливом економічних та науково-технічних чинників. Під впливом криз, які спричинені виникненням ковіду, де майже 80% населення знаходилось вдома та повністю припинила виходити фізично на роботу, що призвело до значного послаблення світової економіки в цілому; війн, які три вають та зачіпають не тільки країни, де ведуться бойові дії, але й інші країни, які прямо чи опосередковано мають певні відносини з даними країнами; науково-технічні прогреси, а саме штучний інтелект (ШІ) який занепокоює ринок праці, оскільки з появою даної технології велика частина населення може втратити роботу. Внаслідок чого, всі ці зміни активно впливають на кожен із ділянок фінансової системи, особливо і на ринок фінансових послуг.

Постійне уведення нових фінансових технологій та інструментів на ринку фінансових послуг, збільшення фінансової грамотності населення, зростання інтернет-активного населення, залучення технологій та впровадження додатків для полегшення та здійснення фінансових операцій на ринку фінансових послуг стало важливим кроком в розвитку фінансової інфраструктури, в тому числі і фінансового ринку також.

Ще до становлення офіційних ринків, споживачі активно користувалися інструментами фінансового ринку та здійснювали фінансові послуги для того, аби забезпечити свою життєздатність.

Опрацювання наукових джерел дало нам змогу виділити основні передумови розвитку ринку фінансових послуг, рис. 1.1.

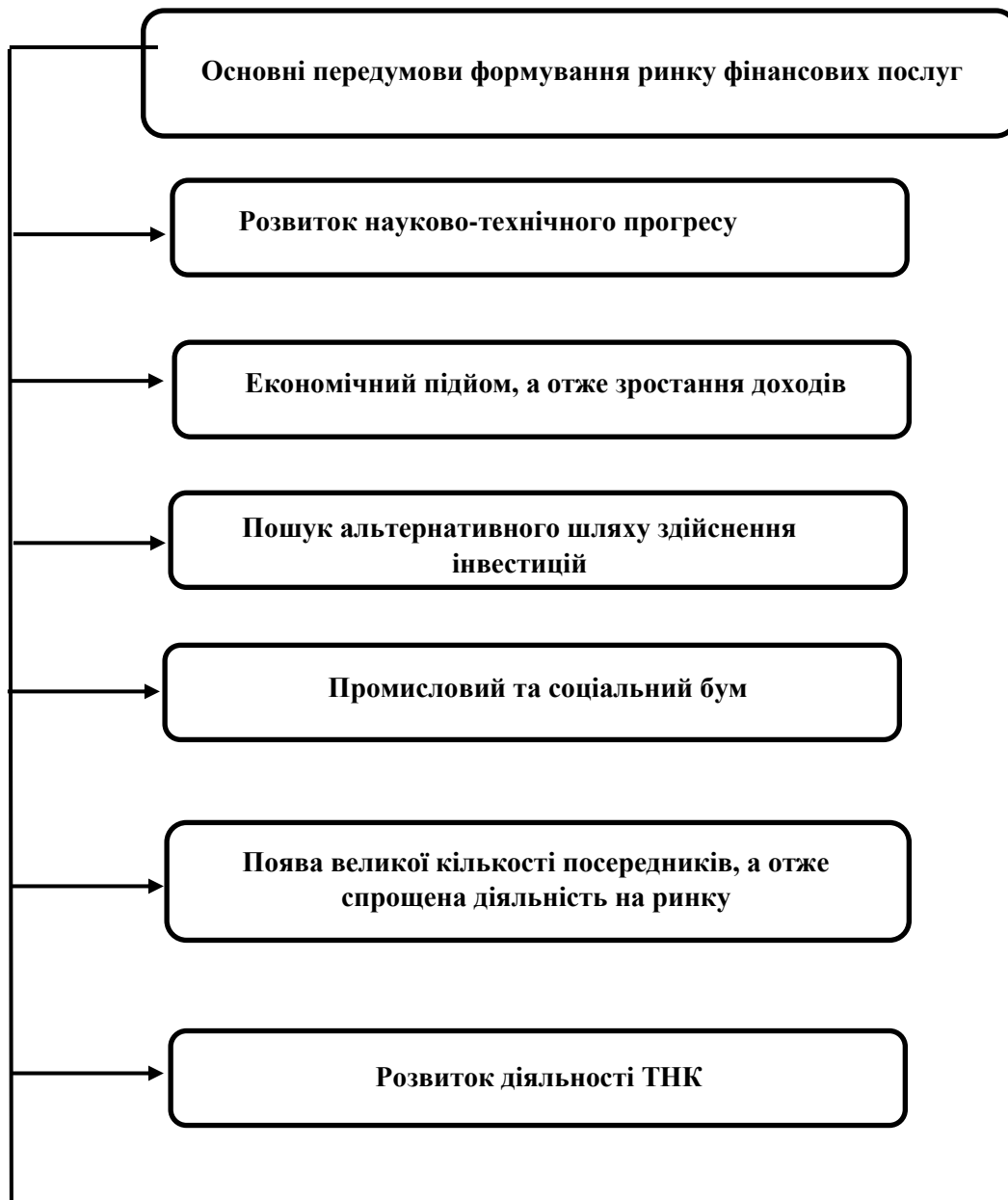

Рисунок 1.1 - Основні передумови розвитку ринку фінансових послуг

Джерело: побудовано автором за даними [1-2].

Щодо визначеності сутності «фінансовий ринок», то різні вчені трактують дану дефініцію по різному та із своїми сильними точками, щодо визначення сутності даної дефініції.

Одним із трактувань українського вченого С.М. Еша, який вивчав сутність даної дефініції було визначення, що ринок фінансових послуг являє собою особливу сферу взаємовідносин державних і фінансових інститутів щодо

задовольняння фінансових потреб і формування пропозицій фінансово-економічних послуг на державному рівні або у світовій інтеграції країн [3].

Інший вчений, такий як Зимовець В.В. зазначає, що вживаючи термін фінансовий ринок, мають на увазі цілісну систему окремих ринків, на яких урівноважується попит на фінансові ресурси і їх пропозиція. Оскільки саме фінансові ресурси є тим товаром, який обертається на фінансових ринках [4].

Адам Хаєс вважає, що ринок фінансових послуг це будь-який ринок, де відбувається торгівля цінними паперами, включаючи фондовий ринок, ринок облігацій, валютний ринок і ринок деривативів. Фінансові ринки життєво важливі для безперервного функціонування капіталістичних економік, оскільки вони мають вирішальне значення для безперервної роботи капіталістичного суспільства і коли фінансові ринки зазнають краху, це може призвести до економічних зривів, включаючи рецесію та зростання безробіття [5].

В Законі України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» поняття «ринок фінансових послуг» розглядається як сукупність учасників ринку фінансових послуг та відносин між ними, пов'язаних з наданням та отриманням фінансових та супровідних послуг [6].

Відповідно до вищезгаданих трактувань, нами зроблено власне узагальнення сутності терміну ринку фінансових послуг під яким ми розуміємо сферу діяльності, на якій здійснюються операції з купівлі, продажу, залучення, обміну фінансових послуг, самостійно так і за допомогою професійних учасників даного ринку.

Згідно із світовими дослідженнями, ринок фінансових послуг формувався ще за довго до сучасного світу, епохи якого характеризуються певним ступенем диференціації ринку, яка приводила до змін в способах взаємодії споживачів з фінансовими ресурсами. Фінансові ринки завжди були складною і захоплюючою ареною, де статки робляться і втрачаються на основі здатності передбачати майбутні тенденції. Протягом століть методи, що використовуються для аналізу та інтерпретації поведінки ринку, зазнавали

значних змін. Ось погляд на ключові віхи в історії аналізу фінансових ринків таблиця 1.1.

Таблиця 1.1 – Основні віхи в історії аналізу фінансових ринків

Часовий проміжок	Характерні риси
Перша ера: монополії та фонди	<p>Фінансова революція відбулася в 1600 році, коли були створені Голландська Ост-Індська компанія та англійська Ост-Індська компанія. о 1600 року Купці створювали "частки" в рейсах, які кораблі здійснювали на Далекий Схід. Інвестуючи в кілька суден, купці могли зменшити свої ризики. Це забезпечило економію масштабу і, створивши для корпорації вічне життя, дозволило реінвестувати капітал з одного рейсу в інші рейси. Важливим у фінансовій революції 1600 року є те, що вона встановила принцип створення корпорацій, які могли б випускати акції, термін дії яких не закінчився. Акціонери могли купувати та продавати свої акції іншим особам та отримувати дивіденди, якщо компанія була прибутковою.</p> <p>Друга хвиля інкорпорацій відбулася в 1690-х роках після славної революції 1688 року, в ході якої під час експедиції Вільяма Фіппса з пошуку скарбів у 1687-1688 роках було виплачено акціонерам дивіденди в розмірі 10 000%, що спонукало до створення інших корпорацій, від яких інвестори могли б отримувати прибуток.</p>
Друга ера: глобалізація	<p>Процес глобалізації почався в 1780-х роках і продовжував набирати обертів аж до 1914 року. До 1815 року Британські фінансові ринки були в основному орієнтовані на випуск облігацій, або "фондів", як їх називали, інвесторам, які хотіли отримувати постійні, надійні дивіденди та процентні доходи від своїх інвестицій. Перша бульбашка каналу виникла в 1790-х роках, коли десятки каналів у центральних графствах Англії випустили акції, щоб залучити капітал для будівництва каналів по всій Британії. У 1789 році Олександр Гамільтон реорганізував Фінанси США, а в 1791 році був заснований Банк США, який видав інвесторам капітал у розмірі 10 мільйонів доларів. За Банком Сполучених Штатів послідувала реєстрація десятків інших банків та страхових компаній, які залучили капітал у США. Лондонська фондова біржа була заснована в 1801 році, а курс обміну розширився на дві сторінки, охопивши понад 100 компаній у 1811 році. Лондон став фінансовим центром світу. Лондон фінансував компанії не лише у всіх своїх колоніях, включаючи Канаду, Індію, Південну Африку та Австралію, а й у Латинській Америці, Мексиці та США. Ринки акцій та облігацій були справді глобальними, і мільярди фунтів стерлінгів щороку інвестували в нові акції та облігації.</p>

Продовження таблиці 1.1

<p>Третя ера: Великий перелом</p>	<p>Перша світова війна зруйнувала глобалізовані фінансові ринки, що існували до 1914 року. До 31 липня 1914 року практично всі фондові ринки у світі закрилися, щоб перешкодити акціонерам продавати свої акції та облігації та репатріювати свої гроші. Капітал більше не міг вільно перетинати кордони.</p> <p>Під час Першої світової війни капітал перетікав у державні облігації, а не в корпоративну скарбницю. Навіть коли фондові біржі знову відкрилися, цінові обмеження обмежували обсяг можливих торгів.</p> <p>Період з 1914 по 1981 рік був періодом державного контролю над фінансовими ринками шляхом регулювання після Першої світової війни та націоналізації найбільших компаній Європи після Другої світової війни. Контроль за рухом капіталу обмежував здатність грошей перетікати з однієї країни в іншу. Доступ фондових ринків до іноземних фондів став серйозно обмежений. Після Другої світової війни транспорт, комунальні послуги, Фінанси та інші важкі галузі регулювались у США та націоналізувались у Європі. Націоналізація вилучила ці галузі з фондових ринків Європи та обмежила їх розмір у Сполучених Штатах. Паризька фондова біржа була закрита через страйки в квітні 1974 року і березні 1979 року, що символізувало, що конфлікт між капіталом і робочою силою був важливішим, ніж розвиток ринків капіталу.</p> <p>Наприкінці 1940-х років на міжнародні потоки капіталу було накладено ще більше обмежень. МВФ запровадив систему фіксованих валютних курсів на основі долара, щоб замінити хаос, який існував до Другої світової війни. Бреттон-Вудські угоди діяли лише за рахунок обмеження транскордонних потоків капіталу, тому капітал залучався всередині країни або взагалі не залучався.</p>
<p>Четверта ера: повернення глобалізації</p>	<p>Повернення глобалізації відбулося приблизно в 1981 році, коли процентні ставки досягли свого піку, а акції були на ведмежому ринку. Незалежні національні фінансові ринки більше не працювали, і інтеграція глобальних фінансових ринків розглядалася як рішення для більш ефективного розподілу капіталу.</p> <p>Одним з ключових бенефіціарів повернення глобалізації стала Азія. Японія та інші азіатські країни продемонстрували різке зростання експорту в інший світ, і це відбилося на зростанні їх частки в капіталізації світового ринку. Фондові ринки Японії, Кореї, Тайваню та Сінгапуру продемонстрували решті світу, що фондові ринки можуть успішно розподіляти капітал. До 1960-х років ринкова капіталізація Азії становила менше 5% від світової, але до 1980-х років частка Азії у світовій ринковій капіталізації була більшою, ніж у Європи, і до 1989 року на азіатські країни припадало майже половина світової ринкової капіталізації. У 1980-х роках контроль за капіталом був скасований, і капітал знову міг вільно переміщатися між різними країнами. Великий вибух у Лондоні відновив статус Лондона як фінансового центру Європи.</p>

Продовження таблиці 1.1

<p>П'ята ера: фінансова сингулярність</p>	<p>Фондові ринки сьогодні повністю глобалізовані, і якщо не відбудеться кардинальних змін у світовій політичній економіці, вони, ймовірно, залишаться повністю інтегрованими протягом деякого часу. Сьогодні фінансові ринки управляються технологіями, які спрощують і здешевлюють інтеграцію фінансових ринків в єдиний ринок. Валютний ринок-це глобальний ринок, який торгується 24 години на добу. Гроші є цифровими і переміщуються по всьому світу по електронних мережах. У якийсь момент у майбутньому ринки акцій та облігацій будуть торгуватися 24 години на добу на єдиному ринку. Якщо Фондовий ринок в першій половині 20-го століття складався з 1000 біржових трейдерів, які намагалися переграти один одного, а в другій половині століття - з 1000 фінансових менеджерів, які намагаються перехитрити один одного, то Фондовий ринок 21-го століття може являти собою 1000 комп'ютерних інженерів, які намагаються перепрограмувати один одного. За останні два століття біржі втратили свою перевагу в забезпеченні прозорості цін, ліквідності та своєчасного виконання при мінімальних витратах. Облігації, сировинні товари та іноземна валюта - все це перекочувало з бірж на позабіржові комп'ютери.</p>
--	---

Джерело: побудовано автором за [7-10]

Розвиток фінансового ринку зараз є дуже стрімким, оскільки із ерою штучного інтелекту відбувається значна заміна фізичної робочої сили на комп'ютерні програми, які активно прориваються і на ринок фінансових послуг. Важливо сказати про те, що електронні біржі уже стають невід'ємною частиною фондових бірж, що дозволяє кожному, а не тільки професійному учаснику – взяти участь у торгах, та спростити час та ресурси на здійснення операції.

Отже, підводячи підсумки вище сказаного доцільно зауважити, що ринок фінансових послуг – це область діяльності, де учасники здійснюють операції купівлі-продажу фінансових інструментів самостійно, або ж з допомогою фінансових посередників. Дана сфера пройшла чималий етап розвитку та постійно видозмінювалась, за рахунок низки факторів, такі як революції, технологічні буми, кризи чи війни, але попри все ринок фінансових послуг досі існує та забезпечує фінансовий сектор економіки своїми інструментами.

1.2 Елементна характеристика фінансового ринку, як об'єктивного цілого

Фінансовий ринок може розглядатися із декількох аспектів, які чітко будуть описувати певні сегменти, а також вказувати на переваги та недоліки, які безпосередньо існують на даному ринку.

Звідси доцільно розглянути ринок фінансових послуг з двох аспектів:

- інституційна структура ринку фінансових послуг;
- сегментарна структура ринку фінансових послуг.

Відповідно до досліджень Юрія І.С., інституційна структура ринку фінансових послуг являє собою сукупність фінансово кредитних інституцій, таких як недержавні пенсійні фонди, банківські та небанківські фінансові установи, страхові компанії, тощо, а також суб'єктів інфраструктури фінансового ринку (депозитарії та державні реєстратори, валютні та фондові біржі, тощо), які надають посередницькі та допоміжні функції в процесі перерозподілу фінансових ресурсів між покупцем та продавцем, позичальником та кредитором фінансових інструментів[11].

В.Ф.Федосова пропонує дещо інший погляд на дане визначення: інституційна фінансова інфраструктура — це сукупність фінансових інституцій, які функціонують на фінансовому ринку та ринку фінансових послуг, виконуючи функції щодо мобілізації, переміщення та інвестування ресурсів [12].

Відповідно до твердження В.В. Вірченко, то слід сказати, що інституційна фінансова інфраструктура ринку фінансових послуг – це система фінансових інститутів (інвестиційних фондів, страхових компаній, банків тощо), які здійснюють мобілізацію та акумулювання фінансових ресурсів відокремлених дрібних власників капіталу, трансформуючи ці фінансові ресурси в реальний сектор економіки під виглядом інвестицій, створюючи базис для економічного зростання [13].

Вважаємо, що інституційна фінансова інфраструктура ринку фінансових послуг – це система, де активну участь беруть фінансові інституції як фінансово-кредитні, так і безпосередньо суб'єкти фінансового ринку з метою здійснення інвестування та забезпечення економічного зростання.

Для більш кращого бачення ринку, доцільно розглянути загальну його структуру, яка представлена у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Характеристика за окремими ознаками ринку фінансових послуг

Класифікаційні ознаки	Види ринку фінансових послуг
За терміном обігу фінансових активів	<ul style="list-style-type: none"> • ринок грошей; • ринок капіталів.
За видами фінансових активів, що обертаються на ринку	<ul style="list-style-type: none"> • валютний ринок; • ринок цінних паперів; • ринок нерухомості; • ринок золота та цінних й дорогоцінних каменів та металів; • ринок фінансових послуг
За умовами обертання фінансових активів	<ul style="list-style-type: none"> • первинний ринок; • вторинний ринок.
За умовами передачі у користування фінансових активів	<ul style="list-style-type: none"> • ринок акціонерного капіталу; • ринок позикового капіталу
За організаційними формами	<ul style="list-style-type: none"> • біржовий ринок – організований; • позабіржовий – неорганізований.
За швидкістю поставки угод	<ul style="list-style-type: none"> • з негайною поставкою – СПОТ; • з поставкою в майбутньому – СВОП.
За регіональною ознакою	<ul style="list-style-type: none"> • місцевий; • регіональний; • національний; • міжнародний.

Джерело: побудовано автором за [14-17]

Доцільно розглянути інституціоналізм з сторони економічної парадигми – це концепція економічної теорії, яка в економічній системі синтезує роль соціальних, правових, організаційних, політичних, етичних, ментальних, економічних інститутів у процесі їхнього функціонування [18].

Варто зауважити, що з точки зору інституціоналізму на фінансовому ринку діють інституції, які зображено на рис.1.2.

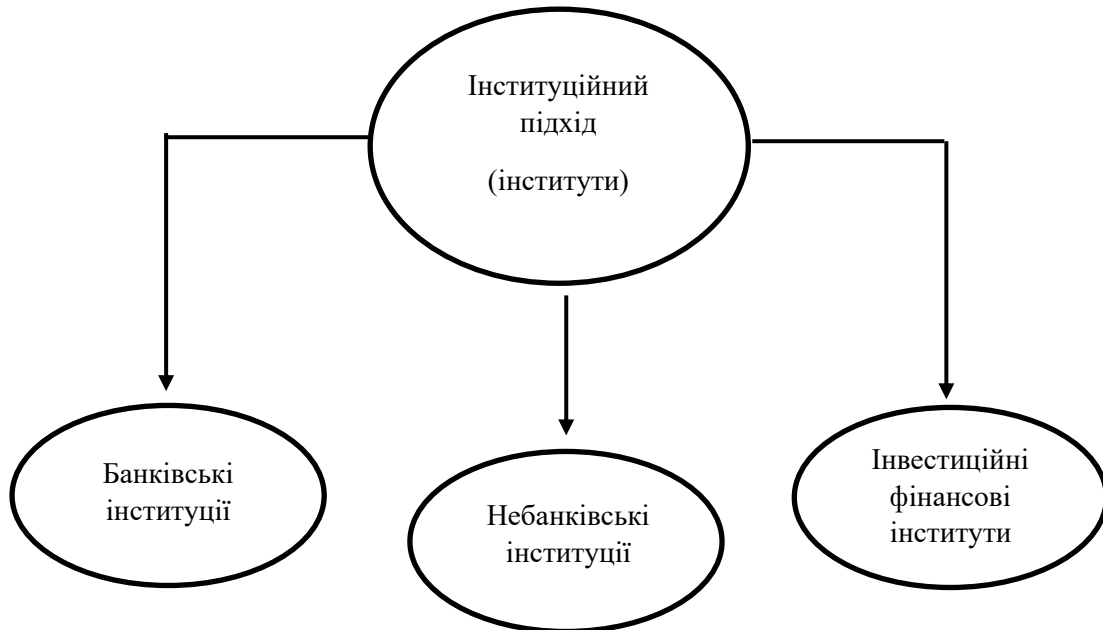

Рисунок 1.2 – Характеристика ринку фінансових послуг з погляду інститутів

Джерело: побудовано автором за даними [14-17].

Банківські інституції представлені комерційним банком, який здебільшого формується у формі акціонерного товариства, які здійснюють операції щодо мобілізації вільних у споживачів коштів під виглядом «депозитів». На фінансовому ринку представлені інституції використовують отримані мобілізовані кошти для надання позичок, купівлі цінних паперів, також облігацій держави. В свою чергу, комерційні банки також можуть виступати ощадними закладами так й інвестиційними посередниками для купівлі цінних паперів на ринку цінних паперів.

Доцільно розглянути класифікацію комерційних банків сучасності, яка представлена у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3. Класифікація комерційних банків XXI ст.

Класифікаційні ознаки	Види комерційних банків
За регіональною ознакою	<ul style="list-style-type: none"> • загальнонаціональні; • регіональні; • міжрегіональні; • міжнародні.
За розміром активів	<ul style="list-style-type: none"> • великі; • середні; • малі.
За формою власності	<ul style="list-style-type: none"> • державні; • приватні; • кооперативні; • змішані.
За порядком створення	<ul style="list-style-type: none"> • перепрофільовані; • новостворені.
За характером спеціалізації	<ul style="list-style-type: none"> • спеціалізовані; • універсальні.
За характером конкурентоспроможності	<ul style="list-style-type: none"> • конкурентоспроможні; • неконкурентоспроможні.
За ступенем контролю	<ul style="list-style-type: none"> • контролюючі; • контрольовані.
За належності ск та способи його формування	<ul style="list-style-type: none"> • пайові; • акціонерні.
За спеціалізацією	<ul style="list-style-type: none"> • ощадні; • інвестиційні; • іпотечні; • клірингові.
За структурою	<ul style="list-style-type: none"> • багатoproфільні; • без філіальні
За характером відносин	<ul style="list-style-type: none"> • уповноважені банки; • банки-гаранти; • банки-кореспонденти.

Джерело: побудовано автором за даними [17,19-20].

Небанківські кредитні інституції – являють собою небанківських інститути на ринку фінансових послуг, які не є банками та здійснюють одну чи декілька фінансових послуг на ринку, відповідно до законодавства.

До небанківських фінансових інститутів слід віднести наступні інституції:

- Лізингові компанії являють собою фінансування та придбання конкретних активів. Хоча даний вид небанківських фінансових інститутів вважається юридичним власником товарів, право власності та володіння фактично передається лізингоотримувачу, який отримує всі вигоди, витрати та ризики, пов'язані з правом власності на активи [21]. Розрізняють два види лізингу: оперативний – це набуття права на майно без можливості у подальшому його викупити у власність, після закінчення лізингової угоди; фінансовий лізинг – це лізинг у якому при сплаті повної вартості майна, дане майно може викупити [22].

- Факторингові компанії – це компанії, які спеціалізуються на факторингу рахунків-фактур або купівлі непогашених рахунків-фактур у компаній, які мають повільних клієнтів і прагнуть збільшити грошовий потік. Це дозволяє компанії отримати доступ до грошових потоків відразу після виставлення рахунку, замість того, щоб чекати 30-90 днів, поки клієнт сплатить. Після того, як вони купують рахунки-фактури компанії, вони збирають їх безпосередньо від клієнтів компанії. Факторингові компанії не є універсальними. Факторинг є порівняно новою ефективною системою поліпшення ліквідності і зменшення фінансового ризику під час організації платежів [23-24].

- Кредитні спілки – це тип фінансового кооперативу, який надає традиційні банківські послуги. Великі корпорації, організації та інші організації можуть створювати кредитні спілки для своїх працівників і членів, починаючи від невеликих, лише для волонтерів, до великих організацій із тисячами учасників по всій країні. Кредитні спілки створюються, володіють і керуються їхніми членами. Таким чином, вони є некомерційними підприємствами, які звільнені від оподаткування. Кредитні спілки

дотримуються базової бізнес-моделі. Члени об'єднують свої гроші (технічно вони купують частки в кооперативі), щоб надавати позики, депозитні рахунки до запитання та інші фінансові продукти та послуги один одному. Будь-який отриманий дохід використовується для фінансування проектів і послуг, які принесуть користь суспільству та інтересам членів [25].

Щодо інвестиційних фінансових інститутів, то до них входять страхові компанії, фонди спільного інвестування, пенсійні фонди та ломбарди.

- Страхові компанії відіграють вагомe значення на ринку фінансових послуг, оскільки саме вони є гарантом захисту учасників ринку від можливих ризиків, які можуть спіткати їх під час роботи на ринку. Страхові компанії на фінансовому ринку, незалежно від того, здійснює вона ризикове страхування чи страхування життя, включає певні елементи : статутний капітал, гарантійний фонд, страхові резерви. Основною діяльністю страхових компаній на фінансовому ринку є надання страхових послуг як виду цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів громадян та юридичних осіб у разі настання страхових випадків, визначених угодою страхування або законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати громадянами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів. Страхові компанії для забезпечення власних потреб можуть проводити інші господарські операції членів [26].

- Ломбарди – це фінансові установи, які надають позику фізичним особам під заставу майна на визначений строк та процент, як власні так і залучені кошти [27]. Підставою вважати ломбарди інвестиційними інституціями є те, що під заставу можна отримати цінні папери. Ломбарди видають позики під значно вищі процентні ставки, ніж банки зазвичай стягують за особисті позики. Ризик непогашення позики набагато вищий, і багато осіб, які шукають позики в ломбарді, не можуть претендувати на традиційні банківські позики. Процентні ставки, які стягують ломбарди, як правило, коливаються від 5% до 25% [28].

- Недержавні пенсійні фонди – це установи, якими особливо користуються на заході для накопичення собі пенсії. Кошти в даних фондах формуються за рахунок внесків роботодавців або ж їх співробітниками самостійно, а також прибутків від інвестицій самих фондів.

- Інститути спільного інвестування (ІСІ) - форма фондів спільного інвестування, в якій об'єднані учасники та керуюча компанія вкладаються в різні активи (нерухомість, цінні папери тощо) для отримання прибутку інвесторами [29,79]. ІСІ може бути відкритим або закритим. У разі відкритого терміну обмеження кількості акцій/паїв у випуску немає, а акції/паї можна, за бажанням власників, викупити або викупити безпосередньо або опосередковано з активів підприємства. Якщо фонд закритий, кількість випущених акцій/паїв є фіксованою, і інвестори, які входять або виходять із фонду, повинні купувати або продавати наявні акції. Акції/паї можуть котируватися або не котируватися. ІСІ може виплачувати періодичні дивіденди, капіталізувати дохід або комбінацію цих підходів, залежно від умов, викладених у його проспекті [30, 82].

В свою чергу, ІСІ має окрім порядку здійснення діяльності й інші класифікаційні ознаки, які доречно розглянути.

- За терміном діяльності ІСІ поділяють на: строкові фонди- це ті, які мають обумовлені у перспективі терміни емісії та завершення обігу цінних паперів. Після завершення цього терміну інвестиційний фонд припиняє свою діяльність; безстрокові фонди- це ті, які створюються на невизначений період.

- ІСІ за рівнем диверсифікації, тобто за обсягами та різноманітністю вкладання інвестицій у різні цінні папери та інші фінансові інструменти: диверсифіковані- це такі інвестиційні фонди, діяльність яких спрямовано на зменшення ризиків вкладників). Не більше ніж 10% активів ІСІ може бути інвестовано в цінні папери одного емітента. Не менше 80% активів фонду повинні становити грошові кошти та інші фінансові інструменти, які допущені до купівлі-продажу на фондових біржах; недиверсифіковані ІСІ - це такі інвестиційні фонди, які не мають певних обмежень та спеціальних вимог в

інвестуванні коштів, що дає можливість гнучкого управління таким фондом [84].

Отже, як бачимо, завдяки інституціональному баченню можемо за окремими ознаками сформуванати якісну роботу фінансового ринку через дію на ньому фінансових посередників.

Щодо сегментарної структури ринку фінансових послуг, то слід сказати що це та частина ринку, яка включає в себе види послуг які надають фінансові інститути (рис 1.3).

- Грошовий ринок – це специфічний та особливий ринок, на якому здійснюється торгівля грошей як специфічного товару. Грошовий ринок відноситься до торгівлі дуже короткостроковими борговими інвестиціями. На оптовому рівні це включає великі обсяги торгівлі між установами та торговцями. На роздрібному рівні він включає взаємні фонди грошового ринку, куплені індивідуальними інвесторами, і рахунки грошового ринку, відкриті клієнтами банків [32]. Грошовий ринок складається з оборотних інструментів, таких як казначейські векселі, комерційні папери, та депозитні сертифікати. Грошовий ринок вважається безпечним місцем для інвестування через високу ліквідність цінних паперів[33].

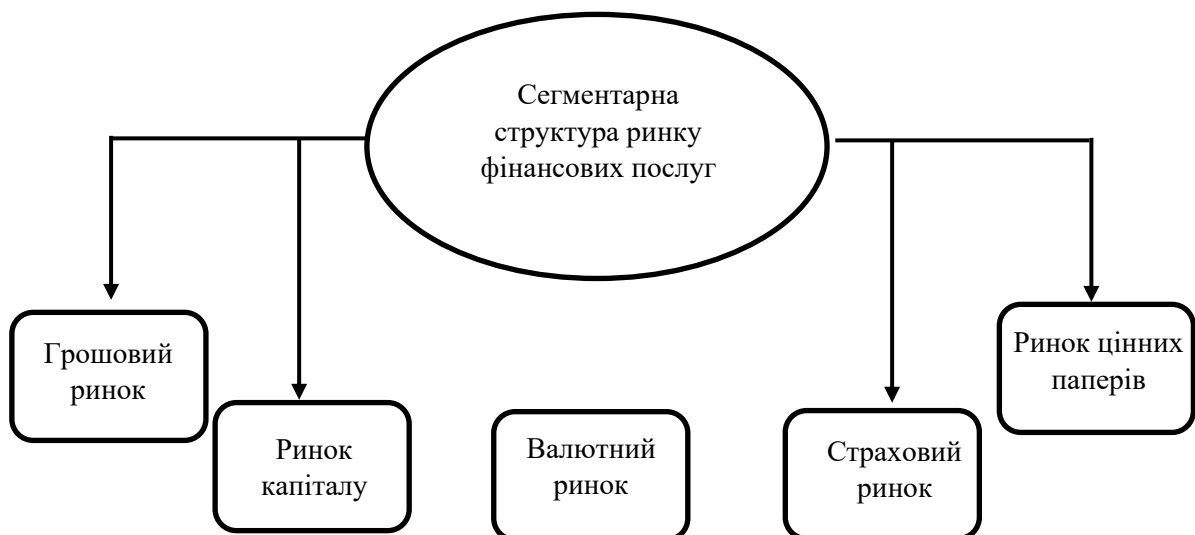

Рисунок 1.3 – Характеристика ринку фінансових послуг з сегментарного погляду.

Джерело: побудовано автором за даними [14,31].

В свою чергу, для більш кращого усвідомлення «грошового ринку» доцільно розглянути його класифікацію, таблиця 1.4.

Таблиця 1.4. Класифікація грошового ринку

Класифікаційні ознаки	Види сегментів грошового ринку
За інституційними ознаками	<ul style="list-style-type: none"> • ринок банківських кредитів; • ринок послуг небанківських фінансових установ.
За видами фінансових інструментів	<ul style="list-style-type: none"> • ринок валюти; • ринок цінних паперів; • ринок позичкових зобов'язань.
За функціональними ознаками	<ul style="list-style-type: none"> • відкритий ринок; • міжбанківський ринок.

Джерело: побудовано автором за даними [14,34-35].

В свою чергу, грошовий ринок має як свої переваги так і недоліки. Більшість цінних паперів грошового ринку вважаються надзвичайно низько ризиковими через підтримку уряду чи банку або високу кредитоспроможність позичальників. Вони також дуже ліквідні, тобто їх можна швидко обміняти на готівку. Компроміс низького ризику полягає в тому, що ці інвестиції також мають низьку віддачу. Грошові ринки не тільки поступаються іншим класам активів, вони часто навіть не встигають за інфляцією. Крім того, будь-які комісії, пов'язані з обліковим записом, можуть легко з'їсти цей незначний прибуток. Деякі рахунки грошового ринку мають вимоги до мінімального балансу або обмеження на зняття коштів[32].

- Ринок капіталу, суть якого полягає в тому, що на даному ринку формується попит та пропозиція на середньо- та довгостроковий позичковий капітал. Ринки капіталу складаються з первинних і вторинних ринків. Найпоширенішими ринками капіталу є фондовий ринок і ринок облігацій. Вони прагнуть підвищити ефективність транзакцій, об'єднуючи постачальників із тими, хто шукає капітал, і надаючи місце, де вони можуть обмінюватися цінними паперами [36].

На ринках капіталу в основному представлені два типи цінних паперів – акції та боргові цінні папери. Обидва є формами інвестицій, які забезпечують інвесторам різні доходи та ризики, а користувачам – капітал із різними зобов'язаннями, рис.1.4.

Рисунок 1.4 – Типи цінних паперів на ринку капіталів.

Джерело: побудовано автором за даними [37].

- Щодо пайових цінних паперів, то даний тип ЦП торгується на фондовому ринку і, по суті, є частками власності підприємства чи підприємства. Коли ви володієте цінними паперами компанії, ви, по суті, володієте часткою цієї компанії та маєте право на будь-який майбутній прибуток компанії. Однак гроші, які ви інвестуєте в пайові цінні папери, не повинні повертатися бізнесом.

- Боргові цінні папери продаються на ринку облігацій і є борговими зобов'язаннями, які можуть бути у формі облігацій або векселів. По суті, вони являють собою позику грошей, які будуть повернуті пізніше з відсотками.

Відсотки — це необхідна компенсація, яка спонукає кредиторів позичати свої гроші. Позичальники візьмуть гроші сьогодні, використають їх для фінансування своїх операцій і повернуть гроші на додаток до встановленої процентної ставки пізніше [37].

Цінні папери можна купувати та продавати на двох типах ринків:

- Первинний ринок - це коли компанія безпосередньо випускає цінні папери в обмін на капітал. Також відомий як «Ринок нових питань», це місце, де компанії та уряди шукають нове фінансування. Нові гроші конвертуються в борг або акції компанії. Боргові зобов'язання або акції заблоковані, поки вони не будуть продані на вторинному ринку, викуплені компанією або не стануть зрілими.

- Вторинний ринок – це коли власники цінних паперів торгують з іншими інвесторами в угоді, яка є окремою від компанії-емітента. Інвестори торгують акціями на вторинних ринках капіталу через біржи. Фондова біржа також дозволяє людям продавати старі акції, якщо вони їм більше не потрібні, що призводить до «ліквідації» цих акцій. Таким чином, продавець тепер має готівку, а не актив. Інвестори використовують вторинний ринок, щоб отримати готівку, щоб інвестувати в інші акції або для особистого споживання. Це передбачає ліквідацію активів, щоб можна було придбати інші речі. [37-38].

В свою чергу, ринок капіталу має та виконує важливі функції для своєї діяльності, які представлені у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5. Функції ринку капіталу

Функції	Суть функцій
Зв'язки між позичальниками кредиторам (інвесторам)	- ринки капіталу служать посередниками між людьми, які мають надлишок коштів, і тими, хто їх потребує;
Регулювання цін на цінні папери	- система контролює цілі процеси та гарантує відсутність непродуктивної чи спекулятивної діяльності. З позичальника стягується стандартна або мінімальна процентна ставка. Як наслідок, ціни на безпеку економіки стабілізуються;
Ліквідність капіталу	- в обмін на інвестиції, інвестори отримують сертифікати, які можуть продати їх за ліквідні кошти на ринку третім особам.;

Продовження таблиці 1.5

Формування капіталу	- своєчасно надаючи достатні кошти, ринок капіталу забезпечує фінансові потреби різних галузей економіки;
Мінімізація витрат на транзакцію та час	- система та програма автоматизують кожен аспект торгового процесу, таким чином прискорюючи весь процес, а отже зменшується вартість і час.
Надання можливості інвесторам	- ринки капіталу мають достатньо фінансових інструментів, щоб задовольнити потреби будь-якого інвестора, незалежно від рівня ризику. Вони також надають інвесторам можливість підвищити прибутковість капіталу. Процентна ставка на більшості ощадних рахунків надзвичайно низька порівняно зі ставкою на акції. Таким чином, інвестори можуть отримати більш високу норму прибутку на ринку капіталу, хоча ризик є значно вищим;

Джерело: побудовано автором за даними [36-38].

Підсумовуючи даний ринок можна сказати про те, що ринки капіталу відіграють надзвичайно важливу роль у фінансовій галузі, оскільки вони з'єднують постачальників капіталу з тими, хто його шукає. Даний ринок допомагає переміщати гроші від людей, які їх мають, до тих, хто їх потребує.

- Валютний ринок, який являє собою ринок на якому здійснюються операції купівлі-продажу валюти. Також, даний ринок ще можуть називати «ринок форекс». Ринок Форекс (валютний ринок) є найбільшим у світі фінансовим ринком, де щодня торгуються трильйони. Це найбільш ліквідний серед усіх ринків у фінансовому світі. Крім того, на валютному ринку немає центрального ринку для обміну валюти. Це позабіржовий ринок. Валютний ринок відкритий 24 години на добу, п'ять днів на тиждень, усі основні валюти торгуються у всіх основних фінансових центрах. Торгівля валютою на ринку форекс передбачає одночасну купівлю та продаж двох валют. У цьому процесі

вартість однієї валюти (базова валюта) визначається шляхом її порівняння з іншою валютою (зустрічної валютою) [39].

В свою чергу, існує 3 типи валютних ринків (ринку форекс), які представлені на рис.1.5.

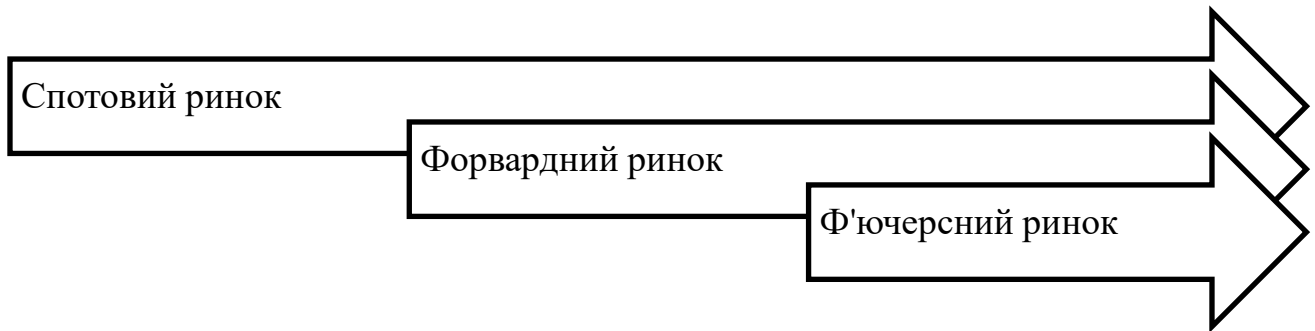

Рисунок 1.5 – Типи валютних ринків.

Джерело: побудовано автором за даними [39-41].

Спотовий ринок — це негайний обмін валют на поточному обміні. Він становить значну частину загального ринку форекс і залучає покупців і продавців з усього спектру фінансового сектора, а також осіб, які обмінюють валюти.

Форвардний ринок передбачає угоду між покупцем і продавцем щодо обміну валюти за погодженою ціною у встановлену дату в майбутньому. Обмін фактичної валюти не відбувається, лише вартість. Також, даний ринок часто використовується для хеджування.

Ф'ючерсний ринок схожий на форвардний, оскільки існує узгоджена ціна на узгоджену дату. Основна відмінність полягає в тому, що ф'ючерсний ринок регулюється і відбувається на біржі. Це усуває ризик, який існує на інших ринках. Ф'ючерси також використовуються для хеджування [39-41].

Ринок Форекс (валютний ринок) має в собі декілька ключових особливостей, які роблять його унікальним та відрізняють його від інших фінансових ринків:

- валютний ринок - це децентралізований ринок, який працює 24 години на добу, 5 днів на тиждень у декількох часових поясах;

- валютний ринок є одним з найбільших і найліквідніших ринків у світі з великими обсягами торгів і низькими трансакційними витратами;
- валютний ринок надає можливість трейдерам спекулювати на русі валютних цінностей за допомогою великої кількості торгових стратегій;
- валютний ринок є доступним для широкого кола учасників, включаючи фізичних осіб, фінансові установи та уряди [40-41].

Отже, валютний ринок є одним із найліквідніших та найбільш використовуваних ринків на фінансових ринках, суть якого полягає в купівлі-продажу іноземної валюти.

- Ще одним ринком, про який частково згадували в підрозділі 1.1. є ринок цінних паперів на якому здійснюється купівля-продаж окремими особами та організаціями різних видів цінних паперів: акцій, облігацій, деривативів. Як уже згадувалося у ринку капіталів, даний ринок також має два окремі сегменти купівлі-продажу цінних паперів, рис.1.6.

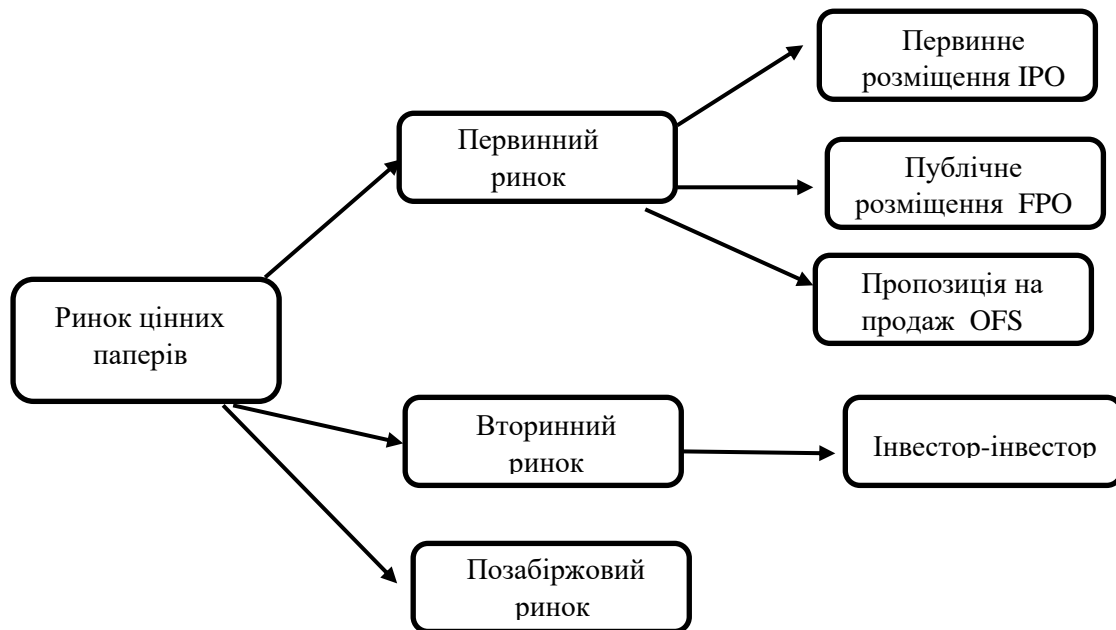

Рисунок 1.6 – Сегменти ринку цінних паперів.

Джерело: побудовано автором за даними [42-45].

Однією з головних цілей первинного ринку є розміщення компаніями цінних паперів (акцій , облігацій і тд) для залучення капіталу. Якщо компанія

вперше здійснює розміщення акцій для залучення капіталу – то це називається первинне розміщення IPO. Якщо компанія знову залучає кошти, то це вже – публічне розміщення FPO. А коли компанія, дозволяє громадськості взяти участь у купівлі їх же акцій, то дана операція називається – пропозиція на продаж OFS.

На вторинних ринках інвестори торгують існуючими цінними паперами без участі емітентів. Цей ринок розраховує на участь організованих фондових бірж, брокерів, розрахункових палат та інституційних інвесторів.

Позабіржова торгівля відбувається безпосередньо між сторонами, а не через біржу. Вони працюють як приватні мережі брокерів-дилерів і фінансових установ, які обмінюються активами між собою відносно організовано [42,44].

До основних видів цінних паперів, які торгуються на ринку цінних паперів слід віднести, рис.1.7.

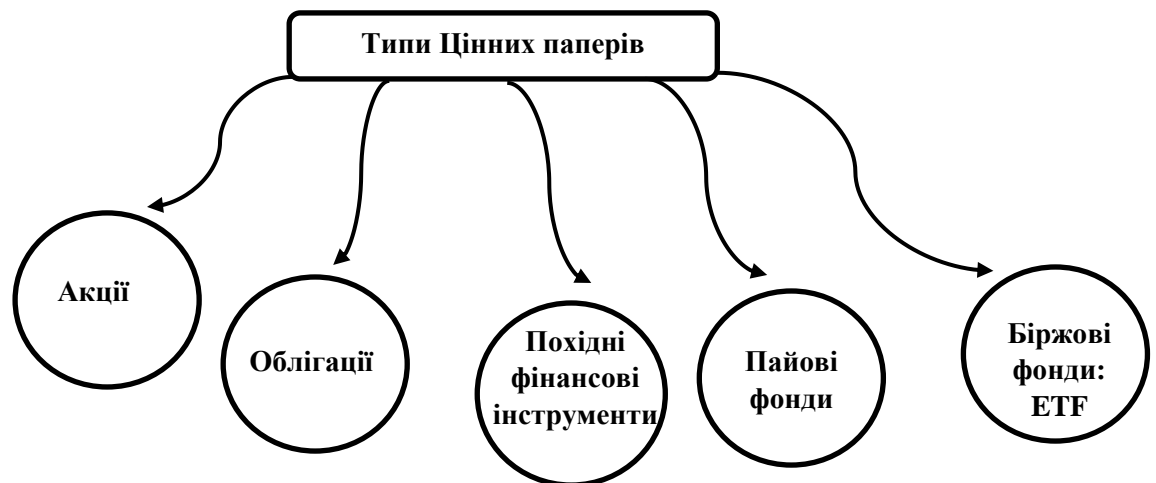

Рисунок 1.7 – Типи цінних паперів

Джерело: побудовано автором за даними [43-44].

- Страховий ринок, який вважається доволі молодим та здійснює доволі специфічну операцію купівлі-продажу страхової послуги, а саме страхового захисту.

Основна концепція страхування полягає в тому, що одна сторона, страховик, гарантує виплату за невизначену подію в майбутньому. У той же час інша сторона, страхувальник або власник страхового полісу, сплачує меншу премію страховику в обмін на цей захист від цієї невизначеної події в майбутньому. Як галузь страхування вважається повільно розвиваюча та безпечним сектором для інвесторів[46]. Основні типи страхових компаній представлені на рис.1.8.

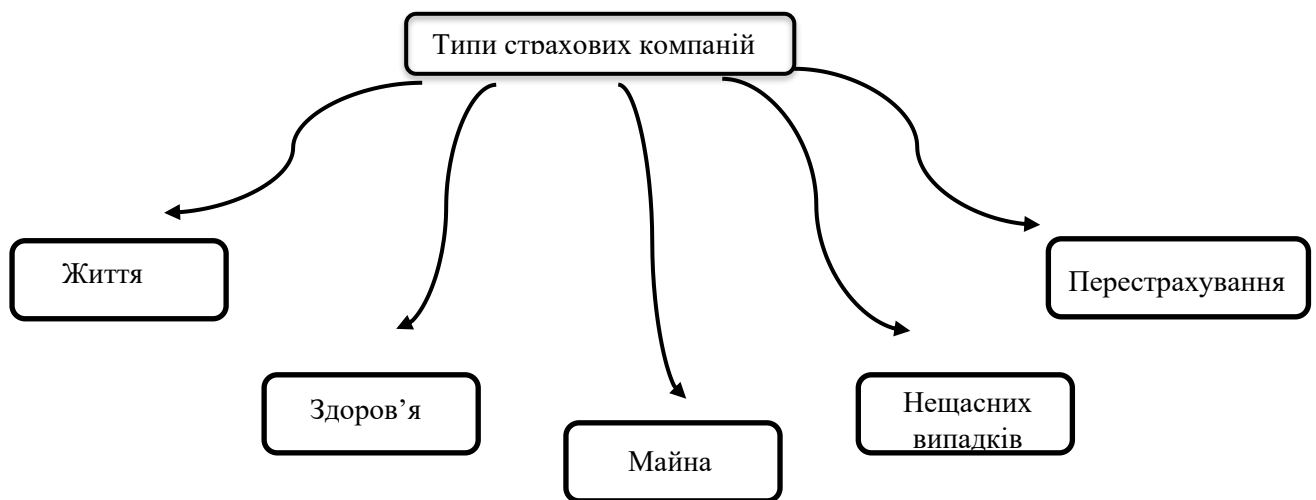

Рисунок 1.8 – Типи страхових компаній

Джерело: побудовано автором за даними [47-48].

Отже, страховий ринок є важливою складовою ринку фінансових послуг, оскільки саме завдяки ньому інвестори мають можливість застрахувати себе від впливу певних, іноді зовсім неочікуваних ризиків, а отже бути готовим.

В свою чергу, особливу увагу потрібно звернути на принципи які покладені у діяльність фінансового ринку, оскільки саме вони спрямовані для того, щоб інфраструктура, що підтримує фінансові ринки, була достатньо надійною, щоб протистояти фінансовим або операційним потрясінням. Основні принципи представлені у таблиці 1.6.

Таблиця 1.6. Основні принципи роботи ринку фінансових послуг

Принцип	Суть принципу
Правова основа	Діяльність системи повинна мати чітку основу та відповідати законодавству країни.
Управління	Механізми управління ринком мають бути чіткими та прозорими.
Кредитний ризик	Оператор ринку повинен ретельно управляти достатніми ресурсами для кредитного ризику.
Застава	Якщо ринок вимагає застави, він повинен вибрати заставу з низьким кредитним ризиком, ризиком ліквідності та ринковим ризиком.
Прозорість	Доступність для всіх учасників ринку до значних обсягів достовірної інформації про фінансові послуги та суб'єктів, що їх надають, про цінні папери та їх емітентів.
Реальний захист і забезпечення інтересів та прав інвесторів	Створення необхідних умов (соціальних, політичних, економічних, правових) для реалізації інтересів суб'єктів фінансового ринку та забезпечення захисту їх майнових прав.
Фізичні поставки	Якщо ринок має справу з цінними паперами або товарами, повинні існувати чіткі правила щодо їх фізичної доставки. Необхідно керувати ризиками, пов'язаними зі зберіганням і доставкою фізичних цінних паперів і товарів.
Центральні депозитарії цінних паперів	Якщо депозитарій цінних паперів зберігає цінні папери, що лежать в основі ринку, він повинен керувати цим «захисним» ризиком і гарантувати, що цінні папери зберігаються окремо від його власних активів.
Урегульованість	Створення гнучкої та ефективної системи регулювання фінансового ринку.
Контрольованість	Створення надійно діючого механізму обліку і контролю, запобігання та профілактика зловживань і злочинності на фінансовому ринку і його сегментах
Ефективність	Фінансові ринки мають бути структуровані таким чином, щоб ефективно та результативно задовольняти потреби, для обслуговування яких вони створені

Джерело: побудовано автором за даними [3,49-50].

Отже, як підсумок доцільно сказати що принципи ринку фінансових послуг є надзвичайно важливими для його функціонування, оскільки саме дані правила здійснюють побудову реального й ефективного фінансового ринку, що досягається за допомогою інформаційного потенціалу, а також за рахунок потенціалу ефективної діяльності учасників фінансового ринку.

1.3 Роль фінансових посередників на ринку фінансових послуг

Важливу роль на ринку фінансових послуг відіграють не тільки інструменти, якими забезпечують роботу, але й безпосередньо фінансові посередники, які допомагають полегшити проведення співпраці між позичальниками та кредиторами, тобто учасниками ринку.

Дослідимо економічну дефініцію «фінансовий посередник». Ю.О.Шевцова дає визначення даного поняття, як здійснення професійної діяльності на ринку фінансових послуг, тобто надання послуг на ринку фінансових послуг за комісійну винагороду[51].

Д. В. Долбнева, трактує що фінансове посередництво – це певний різновид фінансової діяльності банківських і небанківських фінансово-кредитних установ, яка спрямована на залучення і перерозподіл фінансових ресурсів між суб'єктами ринку з метою їх ефективного інвестування, на продаж фінансових послуг і продуктів, здійснення операцій із цінними паперами та надання інформаційно-консультативних послуг на основі отриманих дозволів (ліцензій) [52].

Ю. Гаркуша стверджує, що фінансове посередництво як «опосередковану діяльність фінансових інститутів щодо ефективного

нагромадження, управління та перерозподілу капіталів шляхом надання фінансових послуг» [53].

На основі даних визначень можна сформулювати власне трактування фінансового посередництва, сутність якого полягає в тому, що це є певна організація, яка діє між двома сторонами під час здійснення операції на ринку фінансових послуг з метою зробити фінансові операції більш безпечними та доступними для клієнтів.

Банки з'єднують позичальників і кредиторів, надаючи капітал від інших фінансових установ і Федерального резерву. Страхові компанії збирають премії за поліси та надають пільги за полісом. Пенсійний фонд збирає кошти від імені членів і розподіляє виплати пенсіонерам [54].

У своїй діяльності фінансові посередники виконують певну низку функцій, для забезпечення ефективної роботи на ринку фінансових послуг. Основними з яких є:

- зберігання активів – Одними із посередників є комерційні банки, які забезпечують безпечне зберігання як готівки (банкнот і монет), так і дорогоцінних металів, таких як золото і срібло. Вкладникам видаються депозитні картки, депозитні квитанції, чеки та кредитні картки, які вони можуть використовувати для доступу до своїх коштів. Банк також надає вкладникам записи про зняття коштів, депозити та прямі виплати, які вони санкціонували;

- надання кредитів - Надання короткострокових і довгострокових кредитів є основною діяльністю фінансових посередників. Вони спрямовують кошти вкладників із надлишком готівки особам, які хочуть позичити гроші. Посередники видають позики під відсотки, частину з яких вони виплачують вкладникам, кошти яких були використані. Решта відсотків зберігається як прибуток. Позичальники проходять перевірку для визначення їх кредитоспроможності та здатності погасити кредит;

- інвестиції - Деякі фінансові посередники, такі як взаємні фонди та інвестиційні банки, наймають своїх спеціалістів з інвестицій, які допомагають

клієнтам збільшити їхні інвестиції. Компанії використовують свій галузевий досвід і десятки інвестиційних портфелів, щоб знайти правильні інвестиції, які максимізують прибуток і зменшують ризик. Типи інвестицій варіюються від акцій до нерухомості, казначейських векселів і похідних фінансових інструментів. Іноді посередники інвестують кошти своїх клієнтів і виплачують їм щорічні відсотки протягом заздалегідь обумовленого періоду часу. Крім управління коштами клієнтів, вони також надають інвестиційні та фінансові консультації, щоб допомогти їм вибрати ідеальні інвестиції[55].

В свою чергу, слід відмітити те, що фінансові посередники також відіграють не менш важливі й інші функції, які сприяють розвитку економіки країни. До таких функцій слід віднести:

- забезпечення рівноваги на фінансовому ринку шляхом узгодження попиту та пропозиції на фінансові ресурси, приведення фінансових інструментів відповідно до потреб ринку;

- зниження трансакційних витрат на основі ефекту масштабу;

- диверсифікація ризиків окремих вкладників і забезпечення її зниження;

- нейтралізація проблеми асиметричної інформації на фінансовому ринку країни;

- підвищення ліквідності фінансових інструментів шляхом надання послуг професійного управління портфелем активів[56].

До фінансових посередників можна віднести: банки, пенсійні фонди, інвестиційні фонди, страхові компанії, парабанки й інші.

Більш детальна характеристика представлена на рис.1.9,

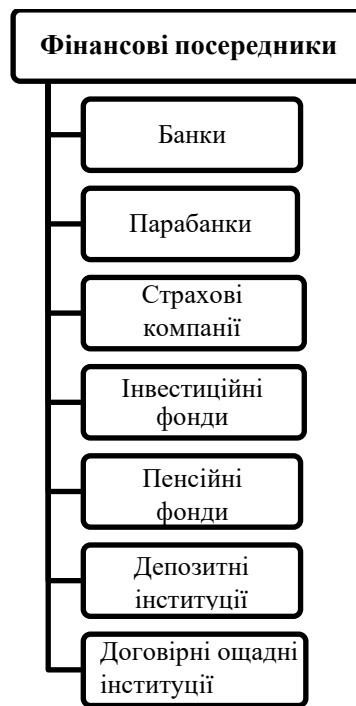

Рисунок 1.9 – Види фінансових посередників

Джерело: побудовано автором за даними [54,57].

Фінансові посередники мають свої переваги так і недоліки, які представлені у таблиці 1.7.

Таблиця 1.7. Переваги та недоліки фінансових посередників

Переваги	Недоліки
Фінансові посередники забезпечують платформу, на якій особи, що мають надлишок готівки, можуть розподілити свій ризик, надавши позики кільком людям, а не лише одній особі. Позика лише одній особі пов'язана з вищим рівнем ризику. Депонування надлишкових коштів у фінансового посередника дозволяє установам надавати позики різним перевіреним позичальникам. Це зменшує ризик втрати через невиконання зобов'язань.	За послуги фінансового посередника стягується плата, оскільки останній, зрештою, повинен покривати власні витрати та хоче отримати прибуток. З цієї причини деякі фінансові операції, під час яких покупці та продавці вступають у прямий контакт один з одним, є більш економічно ефективними, наприклад, пряма торгівля на фондовій біржі.
Фінансові посередники користуються ефектом масштабу, оскільки вони можуть приймати депозити від великої кількості клієнтів і позичати гроші багатьом позичальникам. Така практика допомагає зменшити загальні операційні витрати, які вони несуть у своїй звичайній бізнес-рутині.	Фінансові посередники переслідують власні інтереси. Це означає, що вони в основному рекомендують продукти, які пропонують самі або отримують комісію від інших постачальників.

Продовження таблиці 1.7

Посередники часто пропонують клієнтам ряд спеціалізованих послуг. Це дозволяє їм вдосконалювати свої продукти, щоб задовольнити вимоги різних типів клієнтів. Наприклад, коли комерційні банки надають гроші в борг, вони можуть налаштувати кредитні пакети відповідно до малих і великих позичальників.	Кредитний ризик також є ще одним недоліком фінансових посередників. Це пов'язано з ризиком несплати клієнтами своїх кредитів. Це небезпечно, оскільки посередник використовує ці кошти, щоб повернути кошти інвесторам або банківським вкладникам, тому йому доводиться підвищувати комісію, щоб компенсувати можливість певного дефолту.
Створення центрального ринку, де можна проводити фінансові операції. Завдяки належному масштабу фінансових посередників бюрократія зводиться до мінімуму, а експерти піклуються про консультування клієнтів та обробку транзакцій. Це, у свою чергу, економічно вигідно для клієнтів.	Ефективність фінансових посередників значною мірою корелює з ефективністю загального ринку. Якщо зовнішні шоки негативно вплинуть на роботу ринку, це також спричинить проблеми для фінансових посередників. Це той ризик, який притаманний інвестуванню.

Джерело: побудовано автором за даними [55,47-58].

Отже, фінансові посередники є надзвичайно важливі при здійсненні операцій на ринку фінансових послуг, оскільки саме вони допомагають спростити процес пошуку та затвердження проведення фінансових операцій на ринку. В свою чергу, слід пам'ятати, що як і біржа так і фінансові посередники мають свої переваги та недоліки, тому слід враховувати всі за та проти для обрання найкращого варіанту.

Висновки до розділу 1

1. На основі аналізу праць вітчизняних та зарубіжних вчених виокремлено передумови формування та впровадження фінансових технологій, основними з яких є розвиток НТП, економічний підйом, пошук альтернативного шляху здійснення інвестицій, зростання фінансових посередників, а отже спрощеність діяльності на ринку. Також, уточнено зміст поняття «ринку фінансових послуг» під яким ми розуміємо сферу діяльності, на якій здійснюються операції з купівлі, продажу, залучення, обміну фінансових послуг, самостійно так і за допомогою професійних учасників даного ринку.

2. На основі розглянутих досліджень та аналізів доведено, що ринок фінансових послуг доцільно розглядати з двох сторін : як з інституційного боку так і з сегментів, які в цілісності формують фінансову систему. Інституційна сторона дозволяє нам чітко побачити, які інституції та як вони працюють на ринку фінансових послуг. Щодо сегментового погляду на ринок фінансових послуг, то він чітко окреслює ринки на яких здійснюють операції та які формують ринок фінансових послуг вцілому. Кожен ринок, який розглянутий за сегментом є важливою частиною організму ринка фінансових послуг, які в сукупності створюють велику систему та підтримку розвитку світової економіки в цілому.

3. Безпосередніми учасниками та допоміжними інструментами здійснення операцій є фінансові посередники, які зводять обидві сторони та спрощують проведення фінансових операцій на ринку фінансових послуг. В свою чергу, на велику кількість переваг, які мають фінансові посередники, вони також мають й певні недоліки, які при здійсненні вибору потрібно враховувати. Не зважаючи на те, якого фінансового посередника вибере інвестор, доцільно завжди враховувати те, що фінансові посередники повинні працювати на користь інвестора також, а не тільки на користь своєї кишені, тобто прибутку.

РОЗДІЛ 2

КОМПАНІЇ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

2.1 Методичні основи імплементації інструментів КУА на ринку фінансових послуг

На сьогоднішній день ринок фінансових послуг швидко продовжує розвиватись, а рівень фінансової грамотності та бажання активно використовувати свої вільні кошти населення зростає, внаслідок чого попит на послуги ринку також зростають. Але не усі індивідуальні інвестори, які бажають взяти участь в операціях на ринку фінансових послуг мають достатньо обізнаності та вільного часу, що сприяє пошуку альтернативних варіантів підвищення ліквідності активів. Одним із таких альтернативних рішень є компанії з управління активами.

Відповідно із визначенням Національної комісії з цінних паперів компанія з управління активами (КУА) – це професійна діяльність учасника фондового ринку, що провадиться ним за винагороду від свого імені або на підставі відповідного договору про управління активами інституційних інвесторів[59].

Американська фінансова організація Northwestern Mutual дає своє трактування, а саме компанія з управління активами (КУА) – це інвестиційна фірма, яка об'єднує гроші клієнтів і використовує їх для здійснення різноманітних інвестицій як для установ, так і для роздрібних інвесторів[60].

Зі своєї точки зору можна сказати, що компанія з управління активами відноситься до фонду, який об'єднує гроші з різних джерел і інвестує їх у придбання капіталу від імені своїх інвесторів. Саме КУА приймають необхідні рішення щодо того, куди, коли, скільки інвестувати в активи.

Доцільно сказати, що управління активами є не раннім явищем, а навіть стародавнім. Перші згадки про використання даного інструменту відбулося у

Стародавній Греції. Дані «управляючі активами» існували ще 2500 років тому. Хоча вони, швидше за все, були слугами, деякі з них управляли активами кількох «господарів», що робить їх справді професійними менеджерами активів навіть за сьогоденним поняттям. У 20 столітті найбільше відзначився Альфред Вінслоу Джонс, який вважається першою людиною, яка створила ринково нейтральний портфель, спрямований на пом'якшення ринкового ризику та ризику в окремих акціях. Успіх його стратегії став майже вірусним, виводячи на ринок нових людей і компанії. Також, дане століття відзначилось тим, що на сцену вийшли багато найбільших сучасних світових компаній з управління активами, які швидко розширювалися: Allianz, Capital Group, Fidelity Investments та інші [61- 62].

Робота компанії з управління активами полягає в тому, що КУА визначає найкращий спосіб використання активів для отримання максимального прибутку для клієнтів. Він найбільш ефективно управляє коштами інвесторів. Кожна КУА працює на пайовому фонді і очолюється менеджером фонду та командою. Компанія належним чином вивчає ринок і ретельно аналізує кожен набір даних, щоб встановити фінансову ціль. Коли інвестори довіряють фонду, тобто КУА, вони очікують отримати максимальну віддачу від прибутку, яким діляться з цими менеджерами [63].

На практиці існують різні типи компаній з управління активами, які обслуговують різні ринки та клієнтів, та представлені на рисунку 2.1.

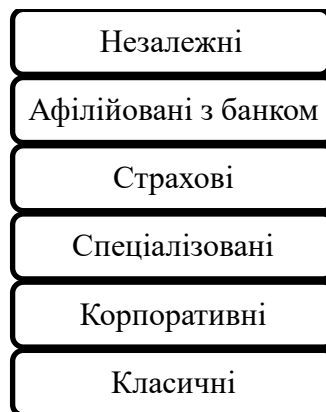

Рисунок 2.1 – Типи компаній з управління активами

Джерело: побудовано автором за даними [64-65].

Незалежні – це окремі компанії, які зосереджуються виключно на управлінні активами. Незалежні КУА не прив'язані до жодної банківської чи фінансової установи, тому пропонують широкий спектр інвестиційних можливостей.

Афілійовані з банком КУА - це компанії з управління активами, які є частиною більших банківських установ. Вони часто управляють статками клієнтів банку та пропонують цілий ряд інвестиційних продуктів.

Страхові – це КУА, які пов'язані зі страховими компаніями та керують інвестиційними портфелями, які є основою страхових контрактів.

Спеціалізовані КУА – це КУА, які спеціалізуються на конкретних видах активів або ринках, наприклад, на управлінні активами нерухомості або венчурних інвестиціях.

Корпоративні - це компанії, які входять до складу більших корпоративних груп і спеціалізуються на управлінні активами в межах групи.

Класичні – це КУА, які здійснюють управління активами на основі довірчих угод з інвесторами [64-65].

В свою чергу, КУА здійснює управління активами за допомогою фондів, основні типи яких зображені на рис.2.2.

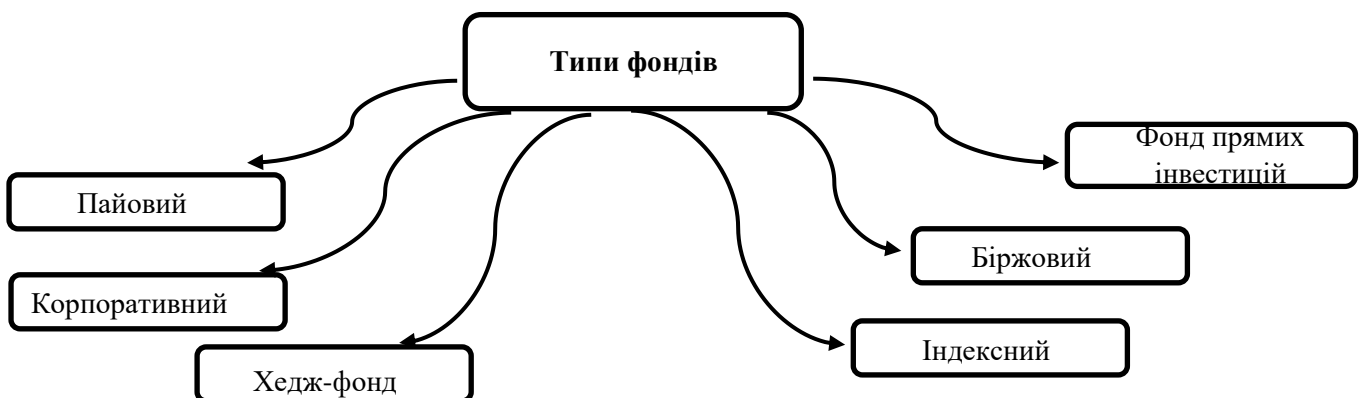

Рисунок 2.2 – Типи фондів якими управляє компаній з управління активами

Джерело: побудовано автором за даними [66].

Щодо пайових фондів, то станом на кінець 2022 року – розмір ринку активів пайових інвестиційних фондів оцінюється у розмірі 513,3 мільярда доларів США. Значущим рушієм зростання даного виду фондів є його привабливість до диверсифікації [67].

Понад 15 000 хедж-фондів працюють у всьому світі з сумарними активами в управлінні (AUM) приблизно на 4,5 трильйона доларів США станом на середину 2022 року. У Північній Америці зосереджено 70% світових фондів, з яких половина в Нью-Йорку, Каліфорнії та Техасі [68].

Кількість біржових фондів (ETF) у всьому світі помітно зросла і на кінець 2022 року було 8754 біржових фондів. Станом на 2022 рік біржові фонди по всьому світу управляли активами майже до 10 трильйонів доларів США [69].

Провівши аналіз дослідження ринку компаній з управління активами, станом на 2022 рік, доцільно сказати про те, що загальний обсяг активів, які знаходяться під управліннями становить 375,14 мільярдів доларів США. Проте, фінансистами здійснені прогнози, що до 2032 року обсяг активів, які знаходяться під управліннями становитиме 7 597,35 мільярдів доларів США з прогнозованим зростанням на 35,2% протягом прогнозованого періоду з 2023 по 2032 рік [70]. (рис. 2.3).

Рисунок 2.3 – Розмір ринку управління активами, з 2022 до 2032 в млрд. USD

Джерело: побудовано автором за даними [71].

В свою чергу, дослідження ринку управління активами слід проводити в розрізі окремих регіонів: Північна Америка, Європа, Азіатсько-Тихоокеанський регіон, Латинська Америка, Близький Схід і Африка, де можна наочно побачити який із регіонів має найбільш та найменш розвинений ринок управління активами (рис.2.4).

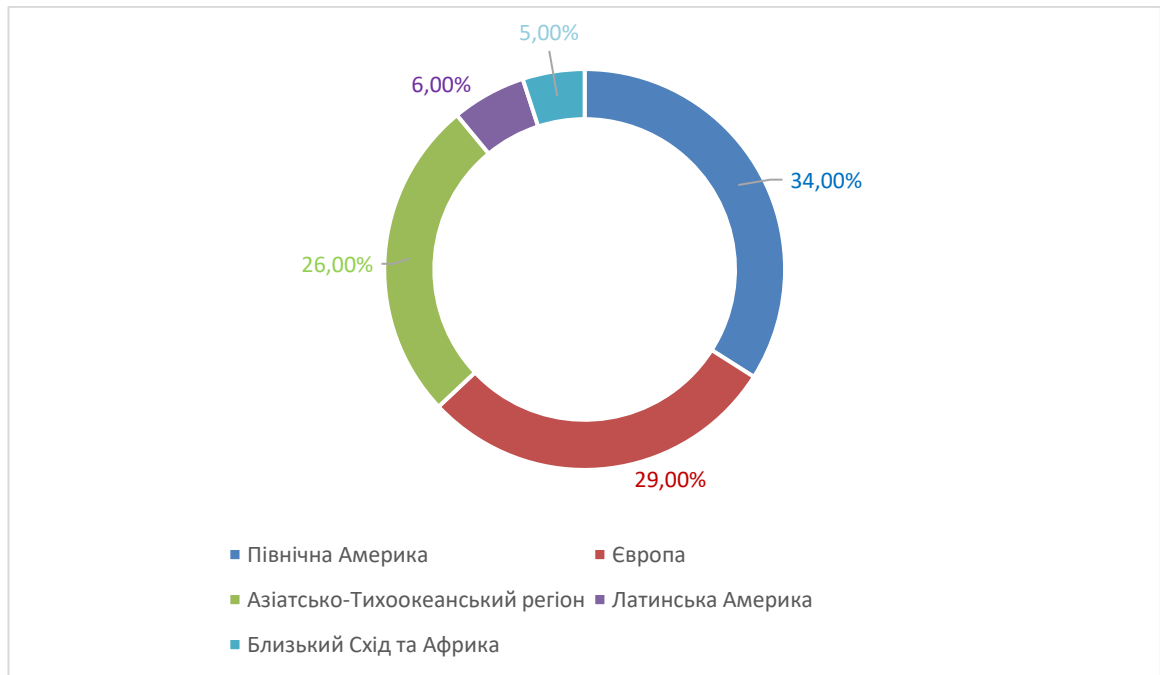

Рисунок 2.4 – Розмір ринку управління активами за регіонами на 2022р.

Джерело: побудовано автором за даними [71].

З даного рисунку можна спостерігати, що найбільшу частку ринку з управління активами займає Північна Америка – 34%. Щодо Європи та Азіатсько-Тихоокеанського регіону, то можна сказати, що вони майже на рівні розвивають даний ринок. Очікується, що в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні спостерігатиметься значне зростання ринку управління активами через зростання попиту на ефективні рішення з управління активами в країнах, що розвиваються, таких як Китай та Індія. Найменш розвиненим ринок управління активами є на Близькому Сході та Африці – всього лиш 5%., але це не свідчить про те, що ринок не розвивається. Навпаки, зростанням попиту на

рішення з управління активами в різних галузях, таких як охорона здоров'я, транспорт, нафтогаз і газ.

В свою чергу, для кращого усвідомлення чи розвивається ринок управління активами чи послаблюється, доцільно розглянути зміни розподілу активів по роках :2012, 2017, 2022рр. (рис.2.5-2.7).

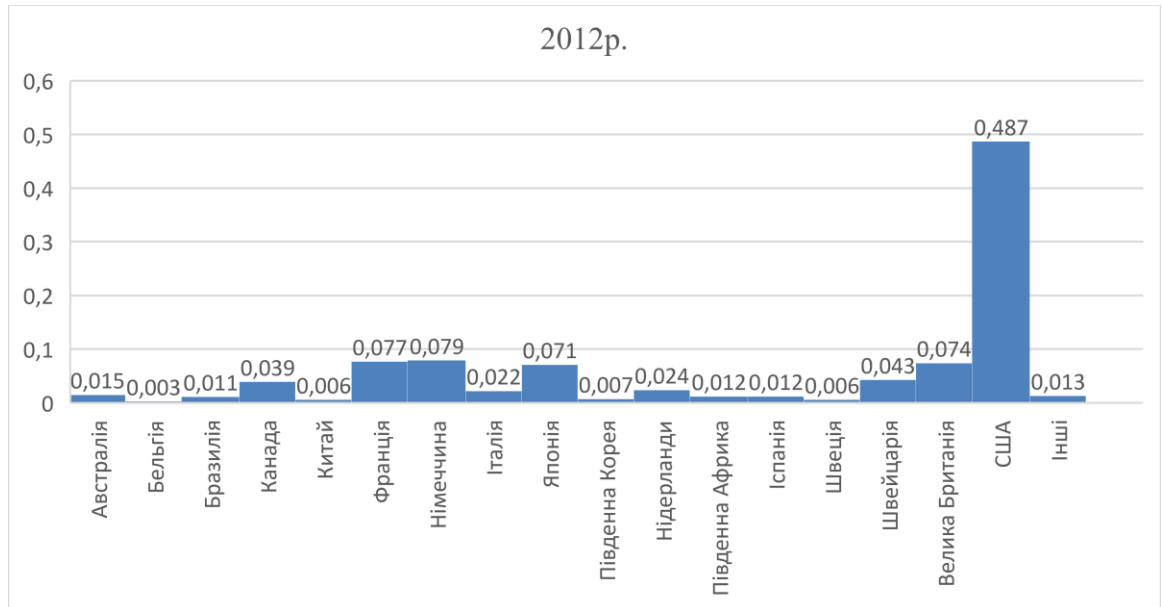

Рисунок 2.5 – Розподіл активів на ринку управління активами за країнами на 2012р.

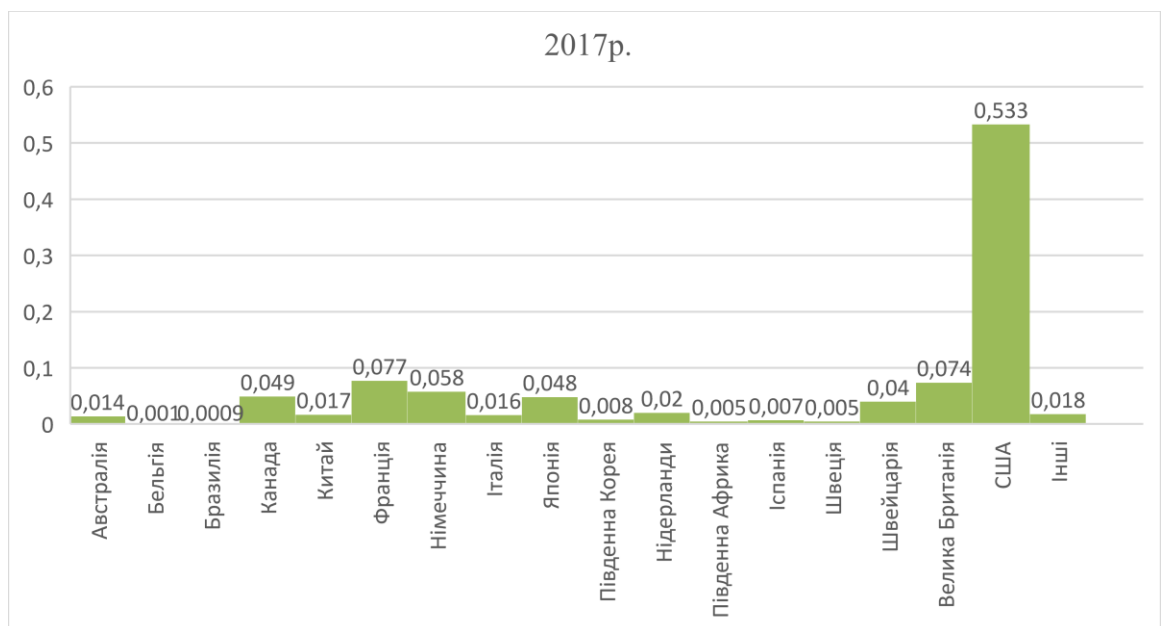

Рисунок 2.6 – Розподіл активів на ринку управління активами за країнами на 2017р.

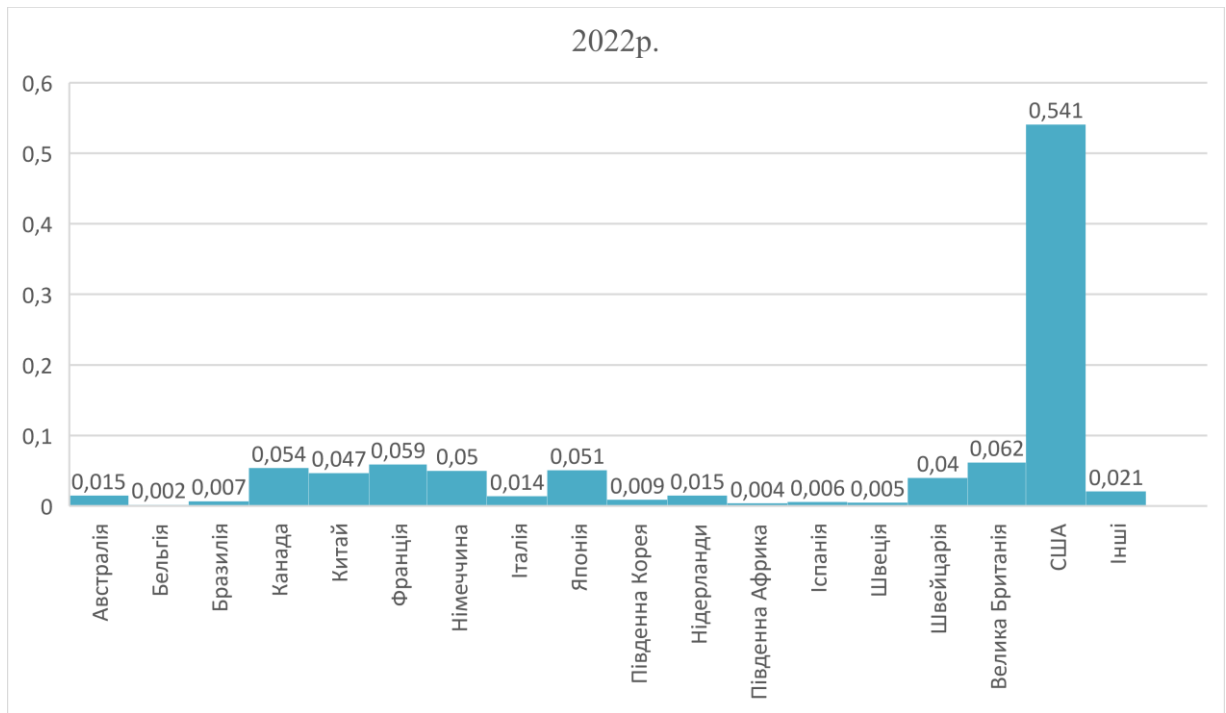

Рисунок 2.7 – Розподіл активів на ринку управління активами за країнами на 2022р.

Джерело: побудовано автором за даними [72].

Відповідно до даних, які представлені на рисунках доцільно сказати про те, що у країнах Європи та Японії протягом даної вибірки відбувається значне зниження розподілу активів, особливо на кінець 2022 року. Причинами даного спаду є той фактор, що з періоду 2017-2022рр. відбулося низка сильних економічних потрясінь, такі як Covid-19, війна в Україні та ін., які в сукупності негативно вплинули на ринок управління активами, а навіть дещо зменшили рівень ділової активності економіки.

Якщо ж брати регіон Європи, то слід сказати, що у Європі працює понад 4800 компаній з управління активами, з яких близько 120 000 працюють безпосередньо в галузі. Загальні активи під управлінням на кінець 2021 року становили 32,2 трлн євро (або 170% європейського ВВП), а на кінець 2022 року – 28,5 трлн. євро.(рис. 2.8).

Рисунок 2.8 – Розмір активів на ринку управління активами в Європі.

Джерело: побудовано автором за даними [73-74].

Однак, спостерігаючи за діаграмою можна побачити, що розмір активів знизився на 11,5% до 28,5 трлн євро до кінця 2022 року, оскільки світові ринки акцій і облігацій значно знизилися з початку року.

Доцільно сказати про те, що майже 85% діяльності з управління активами здійснюється в шести країнах: Великій Британії, Франції, Німеччині, Швейцарії, Нідерландах та Італії.

Також, доцільно розглянути на чисті активи фондів, які є зареєстровані у Європі, та які знаходяться під управлінням компаній з управління активами. За допомогою отриманих даних, можна побачити ту вартість активів, в які розміщено кошти засновників та учасників фонду, в поточних цінах на момент оцінки, а саме на кінець 2022 року (рис.2.9).

Рисунок 2.9 – Розмір чистих активів на ринку управління активами в Європі.

Джерело: побудовано автором за даними [73-74].

Відповідно до даного рисунку, у 2022 році ми також можемо побачити як зменшилась частка чистих активів фондів, внаслідок змін на колихань на ринку, які розпочалися на початку 2022 року.

Якщо ж говорити про не менш розвиваючий регіон на ринку управління активами, а саме Азіатсько-Тихоокеанській регіон, то слід сказати про те, що в даному регіоні спостерігається певний ріст активів, які знаходяться під управліннями.

Згідно даних Allied Market Research та звіту WealthBriefing Asia у 2022 році розмір ринку управління активами в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні оцінювався в 270,23 мільярда доларів США, а до 2030 року він, за прогнозами, досягне 811,50 мільярда доларів США, зростаючи на 12,7% у середньому з 2023 до 2030 року[75-76].

Рисунок 2.10 – Розмір активів на ринку управління активами в Азії.

Джерело: побудовано автором за даними [77].

Відповідно до даного рисунку можна побачити, як з 2012 року і по 2022 рік ринок управління активами зріс, а активи які знаходяться на ринку Азіатсько-Тихоокеанського регіону зросли у 2 рази, або ж на 211%. Можна зробити припущення, що хоч зростання інфляції та доволі не стабільна ситуація на ринку фінансових послуг відбувається у 2023 році, ринок управління активами в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні може і знизитися, але буде й далі привабливим.

2.2 Аналіз впровадження та використання КУА на вітчизняному ринку фінансових послуг

Попри нестабільну ситуацію в Україні пов'язану із військовими діями та нападом росії на територію України, професійні учасники ринку фінансових послуг відіграють вагомий роль для розвитку економіки та продовження

діяльності ринку фінансових послуг. В свою чергу, компанії з управління активами відіграють значну роль в залученні коштів інвесторів та успішному функціонуванні інвестиційних фондів, прирості та збереженні їх активів.

На сьогоднішній день, попри не стабільну ситуацію в країні, компанії з управління активами продовжують набувати популярності, особливо серед великого бізнесу, оскільки саме КУА наділена унікальними особливостями здійснення інвестицій та навичками управління активами.

Станом на 30.09.2023р. кількість компаній з управління активами в Україні сягає понад 285, це на 15 компаній менше, ніж на кінець 2022 року [78]. Зменшення кількості компаній відбулося за рахунок воєнних дій, особливо значуще це відбулося в місцезнаходженні тих компаній, де були та й досі відбуваються воєнні дії. Але попри все, ринок інвестиційних послуг продовжує працювати та налагоджувати роботу економіки України та залучати все більш нових і нових інвесторів у свою діяльність.

Діяльність КУА у здійсненні управлінні активами інвестиційних фондів на ринку фінансових послуг вважається вкрай важливою, оскільки самі по собі інвестиційні фонди не мають кваліфікованого персоналу для провадження своєї діяльності, відповідно не можуть здійснювати діяльність зі спільного інвестування без КУА. І саме фахівці КУА виконують всі функції, пов'язані з провадженням діяльності ІСІ.

КУА проводять в інтересах інвестиційних фондів операції з активами, укладають правочини, розпоряджаються рахунками ІСІ, організовують розміщення та викуп розміщених цінних паперів ІСІ. Укладання правочинів з активами інститутів спільного інвестування та здійснення транзакцій по рахункам ІСІ неможливе без участі КУА. Саме фахівці КУА слідкують за дотриманням вимог законодавства щодо діяльності ІСІ, ведуть бухгалтерський облік результатів діяльності ІСІ, подають звітність. Компанії з управління активами представляють інтереси ІСІ у відносинах з органами державної влади, юридичними та фізичними особами [80].

Здійснюючи порівняльну характеристику умов діяльності КУА на вітчизняному та міжнародному ринку, спостерігаємо окремі особливості. Зокрема, в Україні існують такі види КУА (рис.2.11):

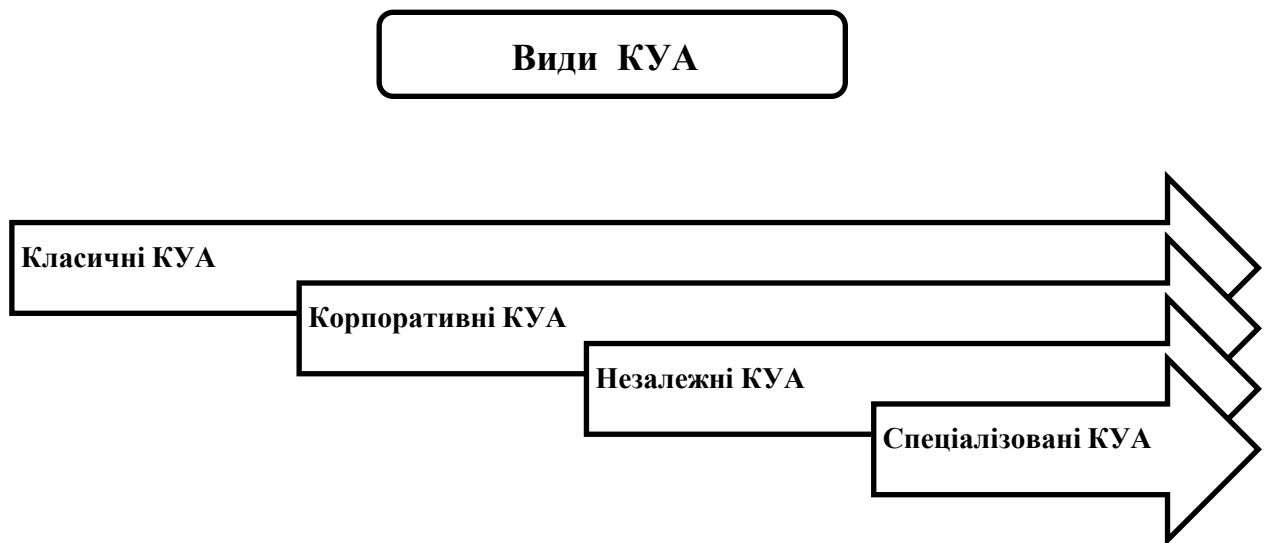

Рисунок 2.11 – Види та специфіка КУА.

Джерело: побудовано автором за даними [65,81].

Класичні КУА - зосереджені на управлінні портфелями цінних паперів, інвестиційних фондах, пенсійних фондах тощо.

Корпоративні КУА - займаються управлінням корпоративних активів, включно з інвестиціями у нерухомість, цінні папери та інші активи.

Незалежні КУА - зазвичай пропонують ширший спектр інвестиційних послуг та індивідуальний підхід до кожного клієнта.

Спеціалізовані КУА - Пропонують експертизу в певних областях інвестування, часто з вищим рівнем ризику та потенціалом доходу [65,81].

Відповідно до проведених досліджень Української Асоціації Інвестиційного Бізнесу на кінець 2022 року, зауважимо, що кількість КУА на кінець 2022 року, порівняно з 2021 роком зменшилось на 12 і налічувало 300 компаній. Щодо кількості ІСІ в управлінні, то їх налічується 1808, а сформованих ІСІ - 1742 (рис. 2.12).

Рисунок 2.12 – Кількість КУА та ІСІ.

Джерело: побудовано автором за даними [83].

Частка венчурних інвестиційних фондів займає близько 93,4% всіх видів фондів спільного інвестування станом на 31.12.2022р., згідно даних Української асоціації інвестиційного бізнесу (УАІБ) (рис. 2.13) [83].

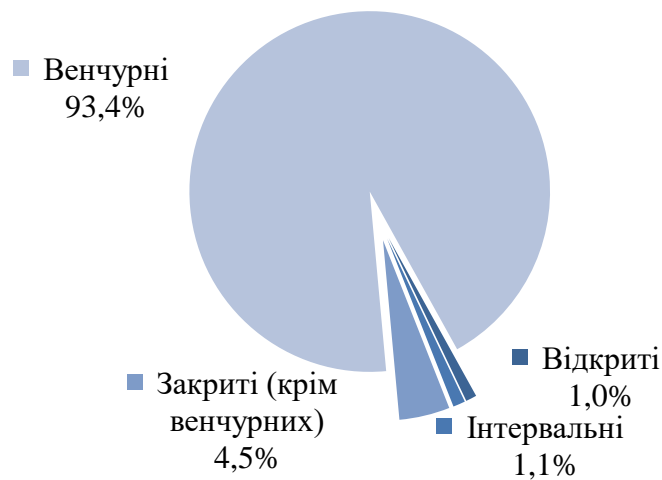

Рисунок 2.13 – Види ІСІ та їх частка на ринку інвестиційних послуг станом на 31.12.2022р.

Джерело: побудовано автором за даними [83].

Згідно проведеної підсумкової статистики Української Асоціації Інвестиційного Бізнесу на кінець 2022 року, доцільно сказати, що найбільшу

частку, майже половину (48,0%) на ринку інвестиційних фондів займають закриті недиверсифіковані інвестиційні фонди, а також вагому частку (20,0%) займають інтервальні диверсифіковані інвестиційні фонди. Більш конкретніша статистика даних представлена на рис.2.14.

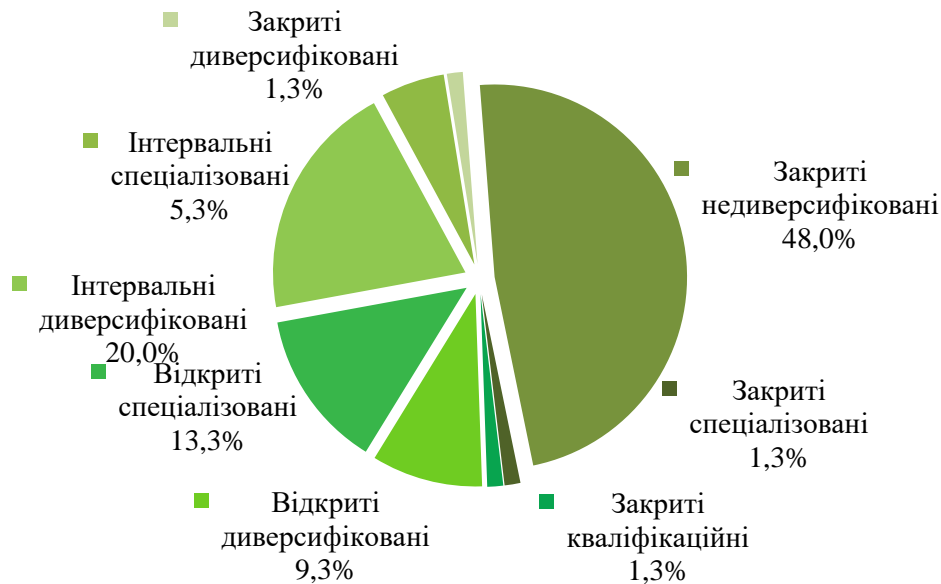

Рисунок 2.14 – Частка ІСІ на ринку інвестиційних послуг

Джерело: побудовано автором за даними [83].

В свою чергу, згідно проведеного аналізу ринку інвестиційних послуг [85], було виявлено, що більшість інвестицій, які з 2014 року та по 2020 рік надходили в Україну – були інвестиціями українських корпорацій, більшість з яких здійснено за допомогою КУА та ІСІ.

Особливу увагу, доцільно приділити якраз структурі активів ІСІ, які показують куди саме та в які цінні папери здійснено інвестиції компаніями з управління активами за 2022 рік. (рис.2.15-2.19).

В свою чергу, необхідно зазначити, що з 24 лютого 2022 року і по 19 серпня 2022 року, у зв'язку з воєнними діями на території України, та згідно Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення

воєнного стану в Україні», в країні введено воєнний стан [86] інвестиційна діяльність на ринку фінансових послуг була повністю заморожена.

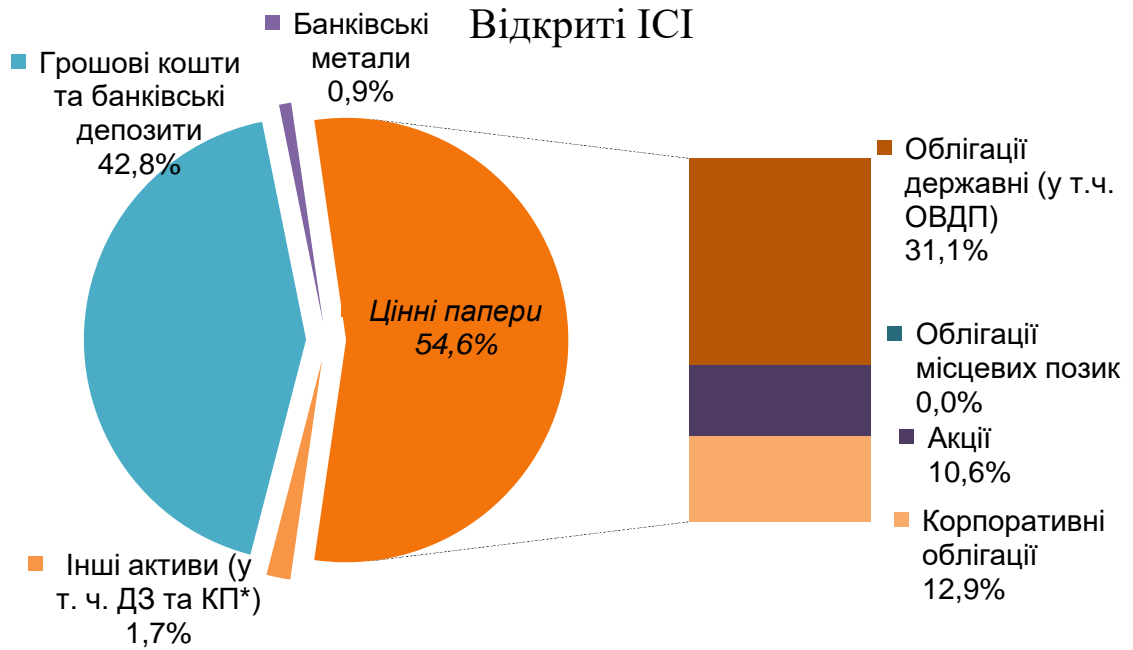

Рисунок 2.15 – Структура активів відкритих ІСІ станом на 2022р.

Джерело: побудовано автором за даними [83].

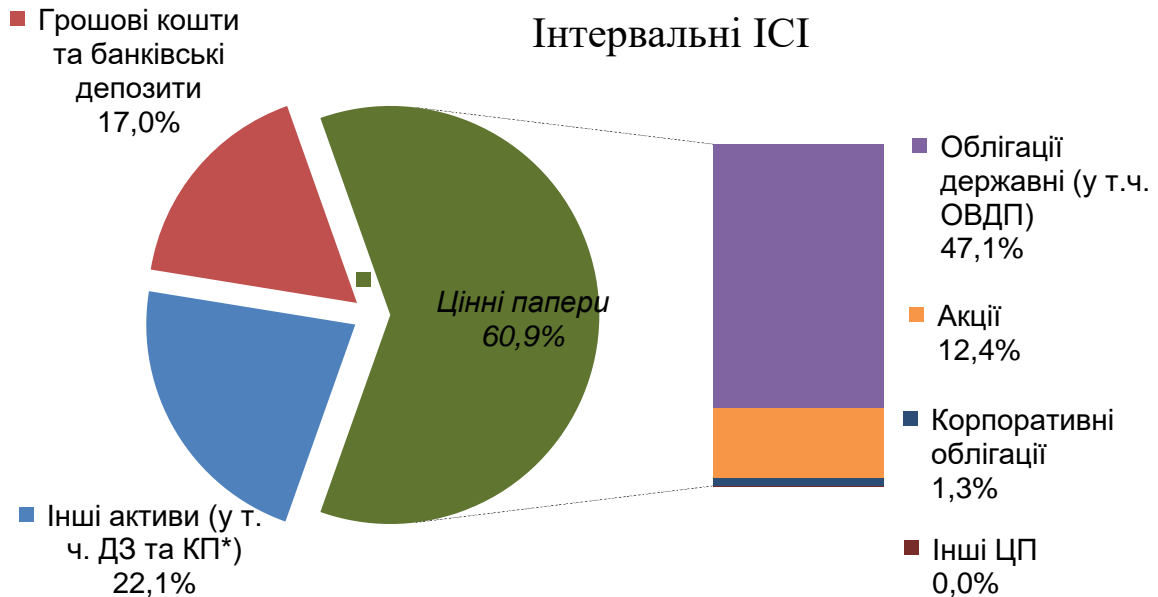

Рисунок 2.16 – Структура активів інтервальних ІСІ станом на 2022р.

Джерело: побудовано автором за даними [83].

Закриті ІСІ з публічною пропозицією

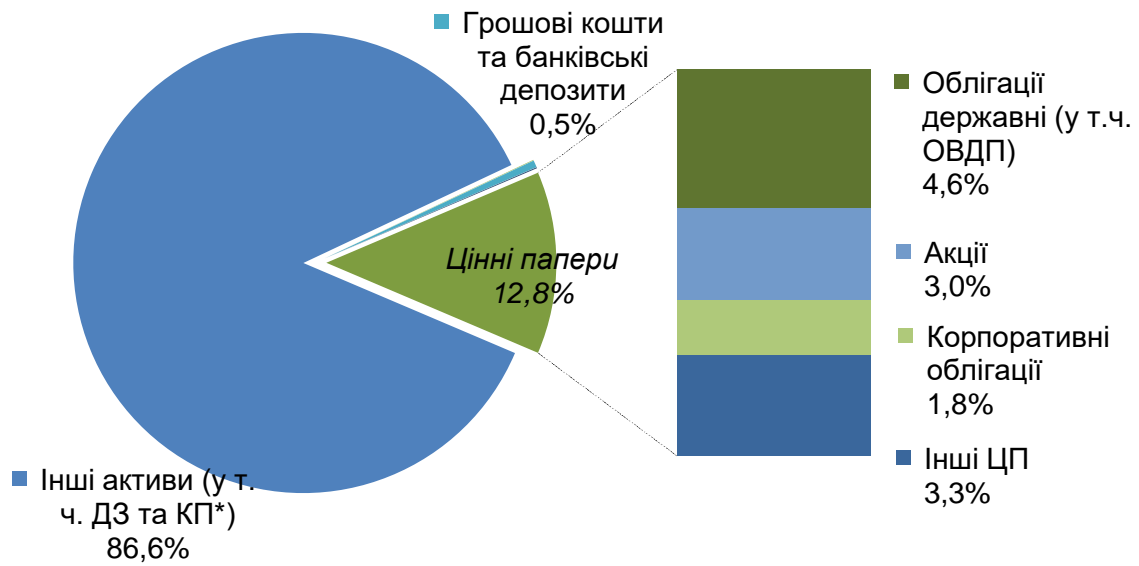

Рисунок 2.17 – Структура активів закритих ІСІ з публічною пропозицією станом на 2022р.

Джерело: побудовано автором за даними [83].

Закриті ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних)

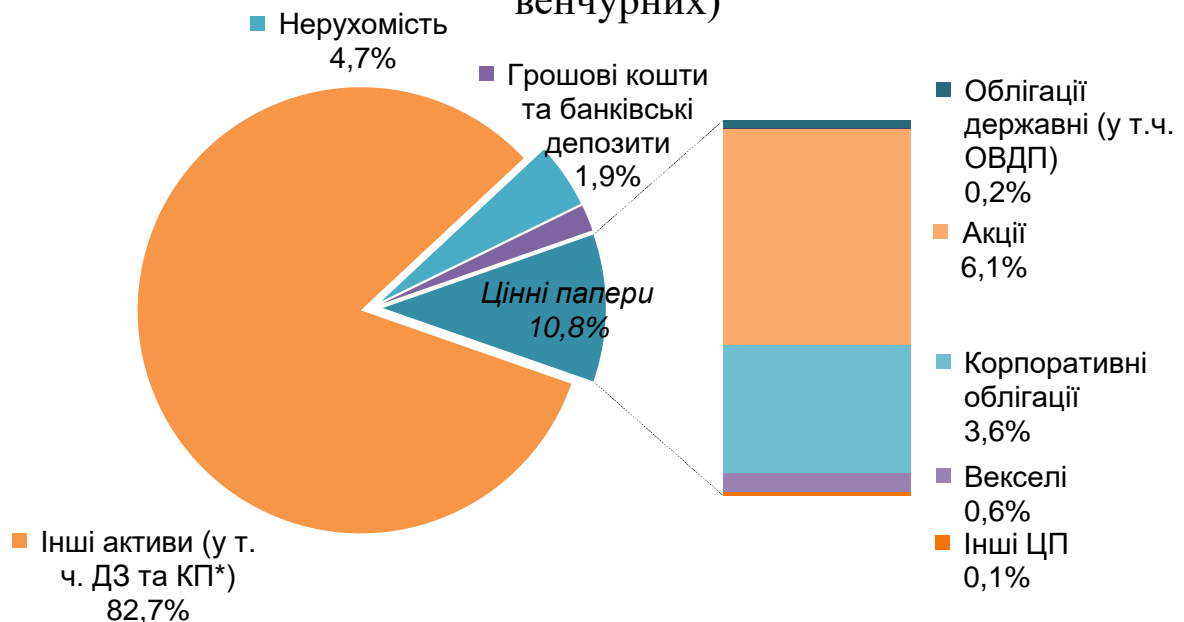

Рисунок 2.18 – Структура активів закритих ІСІ з приватним розміщенням станом на 2022р.

Джерело: побудовано автором за даними [83].

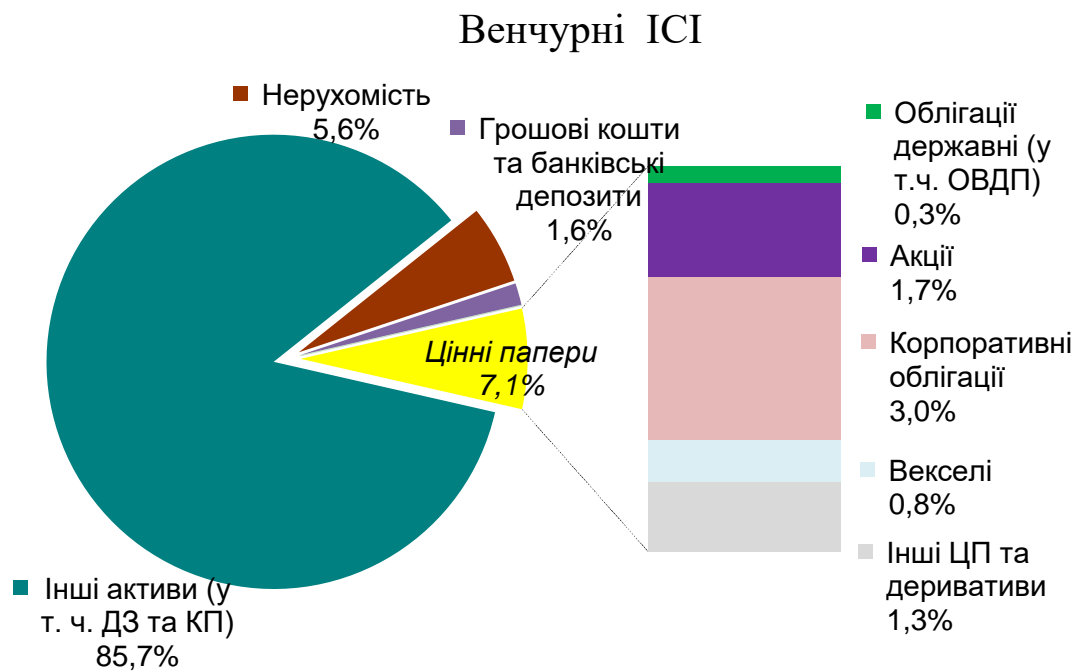

Рисунок 2.19 – Структура активів венчурних ІСІ станом на 2022р.

Джерело: побудовано автором за даними [83].

Отже, підсумовуючи дані щодо структури активів ІСІ на 2022 рік, доцільно підкреслити, що відкриті ІСІ у своєму портфелі мають переважаючу частку цінних паперів, серед яких найбільшу частку займають ОВДП.

Щодо структури інтервальних ІСІ, то як й у відкритих – вагому частку структури активів займають цінні папери, які також формують свій портфель найбільше з ОВДП.

Якщо розглядати закриті ІСІ з публічною пропозицією, ІСІ з приватним розміщенням та венчурні ІСІ, то їхня частка активів формуються за допомогою інших активів – здебільшого дебіторської заборгованості, або ж корпоративних прав.

Вважаємо, що компанії з управління активами та інвестиційні фонди стають все більш популярнішими та активнішими на ринку інвестиційних послуг, оскільки саме до даних професійних учасників все більше інвесторів

звертаються для інвестування своїх коштів. Це свідчить про те, що КУА мають значно більшу довіру та вплив на потенційних інвесторів, ніж інші учасники ринку інвестиційних послуг, а також про те, що все більше інвесторів розуміють, що вкладання власних коштів в ІСІ є значно вигідніше та менш витратніше, ніж робити все самому, особливо в даній реалії.

Таким чином, КУА відіграє важливу роль у фінансовій стратегії великих компаній, надаючи професійні послуги з управління активами, управління ризиками та планування інвестицій. Їх досвід і здатність адаптуватися до ринкових умов роблять їх незамінними партнерами для великих компаній, які хочуть оптимізувати свої фінансові інвестиції та забезпечити сталий розвиток.

2.3 Особливості державного регулювання КУА та ІСІ на ринку фінансових послуг

Для здійснення діяльності компаній з управління активами та інвестиційних фондів на ринку фінансових послуг, необхідно вивчити та дотримуватися нормативно-правового регулювання для даних професійних учасників ринку фінансових послуг.

Становлення інститутів спільного інвестування та розвиток нормативно-правової бази почався з 1994 року, оскільки якраз в даний період часу почався розвиток ринку спільного інвестування, який містив у собі багато можливостей залучення капіталу різних груп інвесторів та активізації інвестиційного ринку[87].

Першим нормативно-правовим документом, який регулював інститути спільного інвестування було Положення про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії» затвердженого Указом Президента №55/94 від 19 лютого 1994, який став підґрунтям для подальшого розвитку правового

регулювання спільного інвестування. Цим положенням було визначено поняття інвестиційних фондів та інвестиційних компаній, порядок створення та умови їх діяльності, здійснення державного контролю, а також заходи щодо захисту інтересів їх учасників [88].

З прийняттям Закону про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні фонди) в Україні розпочався новий етап правового регулювання фондів спільного інвестування. Він став правовою основою і на його основі були прийняті десятки статутів. Він заклав основи системного підходу до правового регулювання та встановив «правила гри» на ринках спільного інвестування, тобто на ринках управління капіталом. В ньому визначаються правові та організаційні основи створення, діяльності та відповідальності суб'єктів спільного інвестування, особливості управління їх активами, встановлює вимоги до складу, структури та зберігання активів, особливості розміщення та обігу цінних паперів інститутів спільного інвестування, порядок та обсяг розкриття інформації інститутами спільного інвестування з метою залучення та ефективного розміщення фінансових ресурсів інвесторів. В свою чергу, він також визначає державне регулювання у сфері спільного інвестування у розділі 1 статті 6, а також порядок здійснення управління активами, отримання ліцензії та відповідальність компанії з управління активами [89].

Незважаючи на всі переваги Закону порівняно з нечинними нормативними актами, він не вирішує цілу низку суттєвих прогалин у законодавстві про спільне інвестування. Так, зокрема, не вирішено питання щодо єдиного розуміння таких важливих понять, як-то: поняття «діяльність із спільного інвестування» та «діяльність з управління активами» [90].

Основним нормативно-правовим актом, що певним чином закріплює право осіб на створення та розпорядження власністю є Конституція України, яка в ст.41 визначає, що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності [87].

Основним законом, який діє та регулює інститути спільного інвестування до цього часу є Закон України «Про інститути спільного інвестування», який став продовженням Закону України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)». В ньому здійснений акцент на забезпечення залучення та ефективного розміщення фінансових ресурсів інвесторів і визначає правові та організаційні основи створення, діяльності, припинення суб'єктів спільного інвестування, особливості управління активами зазначених суб'єктів, встановлює вимоги до складу, структури та зберігання таких активів, особливості емісії, обігу, обліку та викупу цінних паперів інститутів спільного інвестування, а також порядок розкриття інформації про їх діяльність [84]. За системністю правового регулювання та рівню кодифікації він практично не має аналогів в країнах Європейського співтовариства, а також країнах СНД.

Закон чітко передбачає обмеження діяльності КУА. Компанія з управління активами під час провадження діяльності з управління активами інституту спільного інвестування не має права:

- набувати за рахунок активів інституту спільного інвестування майно та цінні папери тих видів, що не передбачені інвестиційною декларацією інституту спільного інвестування;
- здійснювати за власні кошти операції з активами інституту спільного інвестування, якими вона управляє;
- безоплатно відчужувати активи інституту спільного інвестування;
- брати позику або кредит, що підлягає поверненню за рахунок активів інституту спільного інвестування, в обсязі більш як 10 відсотків вартості чистих активів інституту спільного інвестування на строк понад три місяці з іншою метою, ніж використання цих коштів для викупу цінних паперів інституту спільного інвестування;
- використовувати активи інституту спільного інвестування для забезпечення виконання зобов'язань, стороною в яких не є такий інститут спільного інвестування;

- розміщувати цінні папери інших емітентів, крім цінних паперів інституту спільного інвестування, активами яких вона управляє;
- надавати кредити за рахунок активів інституту спільного інвестування.

Обмеження діяльності компанії з управління активами, щодо надання позики за рахунок активів інституту спільного інвестування, придбання за рахунок активів інституту спільного інвестування векселів, укладання договорів купівлі-продажу з пов'язаними особами такої компанії, укладання договорів позики з пов'язаними особами такої компанії та відчуження майна, що становить активи відповідного інституту спільного інвестування, до активів самої компанії, не поширюються на діяльність компанії з управління активами венчурного фонду[84, 91].

Діяльність ІСІ та інвесторів, що здійснюють інвестування з допомогою фондів спільного інвестування також підпадають під дію Закону України «Про інвестиційну діяльність», який визначає загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території України. Він спрямований на забезпечення рівного захисту прав, інтересів і майна суб'єктів інвестиційної діяльності незалежно від форм власності, а також на ефективне інвестування економіки України, розвитку міжнародного економічного співробітництва та інтеграції [92].

Також, одним із нормативно-правовим й регулюючим законом є Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». Цей Закон регулює відносини, що виникають під час емісії, обігу, викупу цінних паперів та виконання зобов'язань за ними, укладання і виконання деривативних контрактів, заміни сторони деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів на ринках капіталу, а також відносини, що виникають під час провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках[93].

Інститути спільного інвестування є фінансовими установами і їх діяльність регулюється відповідним спеціалізованим законом – Законом України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» [94].

Перед введенням Закону України «Про інститути спільного інвестування» Агентство Сполучених Штатів з Міжнародного Розвитку (далі – USAID) визначило певні зауваження до нового закону, а саме: Закон вносить зміни до Закону «Про цінні папери та фондовий ринок» та виокремлює акції корпоративного інвестиційного фонду в окремий вид цінних паперів. Такий підхід видається недоцільним. Закон визначає корпоративний інвестиційний фонд як юридичну особу, яка утворюється у формі акціонерного товариства і провадить виключно діяльність із спільного інвестування [87].

Насамперед, діяльність з управління активами інституту спільного інвестування провадиться компанією з управління активами на підставі ліцензії, що видається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку в порядку, встановленому законодавством, за поданням відповідної саморегулюючої організації професійних учасників ринків капіталу - об'єднання учасників ринків капіталу, що провадять професійну діяльність на ринках капіталу з управління активами інституційних інвесторів.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право прийняти рішення про анулювання ліцензії компанії з управління активами з підстав, встановлених законодавством, а також у разі:

- провадження компанією з управління активами іншої діяльності, ніж діяльність з управління активами інституційних інвесторів, крім випадків, передбачених законом;

- неодноразового порушення вимог Закону України «Про інститути спільного інвестування» чи нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, що заподіяло шкоду учасникам інституту спільного інвестування, якщо факт її заподіяння встановлено судом;

- не провадження компанією з управління активами діяльності з управління активами інституту спільного інвестування протягом двох років.

Анулювання ліцензії компанії з управління активами є підставою для ліквідації пайового фонду.

Анулювання ліцензії може бути оскаржено компанією з управління активами в судовому порядку [59].

Також, Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу на своєму офіційному сайті повідомляє кожного учасника про певні зміни та положення щодо державного регулювання учасників ринку інвестиційних послуг, включаючи всіх змін, щодо впровадження нових нормативів чи стандартів які стосуються компаній з управління активами та їхніх інвестиційних фондів[95].

Отже, підсумовуючи ,доцільно вважати, що державне регулювання фондів суспільного інвестування є важливим явищем у діяльності компаній з управління активами та інвестиційних фондів, особливо під час воєнного стану. Низка законів, актів та положень активно регулюють даний вид діяльності професійних учасників, що забезпечують їм безперервну роботу на ринку інвестиційних послуг, попри доволі складний та не простий час для України.

Висновки до розділу 2

1. Провівши дослідження розвитку компаній з управління активами на зарубіжному ринку, вважаємо, що лідером, який тримає вагому частку даного виду професійних учасників ринку фінансових послуг , як серед кількості так і серед активів в управлінні займає США. В свою чергу, Європа та Азія майже знаходяться на одному ж рівні, хоч і Європа дещо переважає Азію за підсумками кінця 2022 року. Проте, за прогнозованими даними азійської інвестиційної групи, передбачається, що з кожним роком на Азіатсько-Тихоокеанському регіоні привабливість щодо інвестицій, а саме інвестицій за допомогою компанії з управління активами зростатиме, особливо зважаючи на останні події, які відбуваються в Європі. Також доцільно зауважити, що багато інвесторів ставлять на майбутній розвиток

діяльність КУА на ринок Близького Сходу та Африки, особливо на розвинені країни цього регіону. Найбільшу частку ринку з управління активами займає Північна Америка – 34%. Щодо Європи та Азіатсько-Тихоокеанського регіону, то можна сказати, що вони майже на рівні розвивають даний ринок. Беручи до уваги Європу, то згідно проведених досліджень в даному регіоні працює понад 4800 компаній з управління активами, з яких близько 120 000 працюють безпосередньо в галузі. Загальні активи під управлінням на кінець 2021 року становили 32,2 трлн євро (або 170% європейського ВВП), а на кінець 2022 року – 28,5 трлн. євро. Згідно даних Allied Market Research та звіту WealthBriefing Asia у 2022 році розмір ринку управління активами в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні оцінювався в 270,23 мільярда доларів США, а до 2030 року він, за прогнозами, досягне 811,50 мільярда доларів США, зростаючи на 12,7% у середньому з 2023 до 2030 року, що свідчить про певний розвиток даного регіону, особливо серед компаній з управління активами.

2. Провівши аналіз вітчизняного інвестиційного ринку де здійснюють свою діяльність компанії з управління активами та інститути спільного інвестування, можна зробити висновок, що попри воєнний стан та не стабільність економіки, компанії з управління активами та інвестиційні фонди продовжують підтримувати український ринок інвестиційних послуг та є досить привабливими серед інвесторів. Кількість КУА на кінець 2022 року становить близько трьохсот. Найбільш популярні є венчурні фонди, частка який складає близько 94% всіх фондів на ринку. Особливо інвестування здійснюються в закриті недиверсифіковані фонди, з часткою серед всіх фондів ІСІ в 48%. Більшість інвестиційних фондів в Україні формують свій інвестиційних портфель у вигляді інвестицій у цінні папери, а саме облігацій внутрішньо-державної позики, а особливо воєнні ОВДП.

3. Державне регулювання фондів спільного інвестування бере початок ще у 1994 році, зміни та доповнення якого сформували такі закони і положення щодо діяльності КУА та ІСІ, які до цього часу практично не мають

аналогів в країнах Європейського співтовариства, а також країнах СНД.

Зі свого боку доцільно сказати про те, що хоч здебільшого регулювання компаній з управління активами та ІСІ здійснюється відповідними законами, необхідно не забувати про те, що Національна комісія з цінних паперів на фондовому ринку та Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу також здійснюють певне регулювання, ігнорування яких може загрожувати втрати ліцензії та припинення дії компанії.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ НА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

3.1 Діагностика проблемних аспектів діяльності компаній з управління активами на ринку фінансових послуг.

В сьогоденних реаліях ситуації на ринку фінансових послуг як на світовому так і на вітчизняному, ринок зазнає доволі сильного потрясіння на будь-які дії, як на політичному так і економічному чи соціальному рівні. Внаслідок чого, більшість інвесторів, як великих бізнесів так і малих серед населення бажають зберегти та не дати своїм коштам знецінитися, у зв'язку із такою ситуацією, яка зоглядається на ринку. Американські економісти вважають під інвестиціями будь-який інструмент, у який можна вкласти гроші з метою збереження чи примноження їх вартості та (або) забезпечення додатної величини доходу [96]. Інвестиції є одним із найкращих інструментів, які дозволять не тільки зберегти кошти, але забезпечити їх зростання, тобто змусити їх працювати на вас, що в кінцевому результаті дозволить отримати прибуток. Але, при не достатній кількості знань та навичок роботи з інвестиціями, кінцевий результат з позитивного може перетворитися в негативний результат, тобто збиток та втрата навіть тієї початкової суми, з якою інвестор зайшов на ринок. Тому, для того, щоб такий ризик був мінімальний, а результат позитивним, доцільно звернутися до професійного учасника на ринку інвестиційних послуг, одним із яких є компанія з управління активами, як було доведено в попередніх розділах.

Компанії з управління активами дозволяють інвесторам максимізувати вартість своїх активів на різних етапах життєвого циклу активів. Це допомагає великим та малим інвесторам зменшити зайві або невикористані активи, належним чином підтримувати та ремонтувати активи, а також купувати нові

активи, якщо це необхідно для покращення операцій. Переваги управління активами включають покращення прибутку, зниження ризику та оптимізацію процесів. Водночас, управління активами, під внутрішнім контролем чи в руках зовнішнього радника, несе в собі й певні ризики. Хоча ідея даних професійних учасників фінансового ринку полягає в тому, щоб збільшити доходи компанії за рахунок ефективнішого поводження з грошима та розширення портфоліо компанії, недостатня комунікація та відсутність конкретних технічних знань можуть призвести до зворотного результату ретельно спланованої процедури досягнення мети.

Для того щоб прийняти правильне рішення в тому, чи доцільно здійснювати інвестиції за допомогою професійних фінансових учасників, таких як компанії з управління активами, доцільно розглянути їх переваги та недоліки, таблиця 3.1.

Таблиця 3.1 Переваги та недоліки компаній з управління активами

Переваги КУА	Ознаки переваги
Диверсифікований портфель	Інвестування через КУА гарантує, що інвестори отримають максимальну вигоду від диверсифікованого портфеля, оскільки вони вільні від тягаря ретельного аналізу та вибору різних цінних паперів для інвестування з метою максимізації свого багатства.
Професійне управління активами	Професійна експертиза є одним із ключових моментів КУА, оскільки КУА наймають професіоналів із великим досвідом і глибоким знанням ринків і невід'ємних ризиків, пов'язаних з інвестуванням у пов'язані з ринком цінні папери.
Покращений процес прийняття фінансових рішень	Надаючи чітке уявлення та пояснення про всі активи, їх вартість і ефективність, дозволить покращити процес прийняття доцільного фінансового рішення.

Продовження таблиці 3.1

Економія від масштабу	Дана перевага полягає в вигоді від скорочення витрат шляхом збільшення масштабу операцій. КУА мають переваги у вигляді великих фондів, які можна використовувати для придбання якісних активів або цінних паперів, які іншим чином неможливі для роздрібних інвесторів. Зниження загальних операційних витрат є однією з значних переваг КУА.
Зменшення непотрібних витрат	Виявляючи непродуктивні активи та запобігаючи втратам, КУА може допомогти скоротити непотрібні витрати.
Підвищення прибутковості	Підвищення прибутковості за рахунок оптимізації використання активів і виявлення прибуткових інвестиційних можливостей
Наближеність до точного прогнозу щодо інвестицій	КУА дозволяє наближено до точності спрогнозувати майбутньої інвентаризації активів, та вибору певних інвестицій.
Забезпечення відповідності й достовірності інформації	Керівництво активами зберігає відповідну інформацію, щоб організації могли визначати пріоритети дотримання вимог, зменшувати ризики та пом'якшувати будь-які правові проблеми.
Підвищена фінансова безпека	КУА відстежує активи, та не дозволяє появи виникнення загрози, щодо крадіжки чи втрати.
Недоліки КУА	Ознаки недоліка
Висока винагорода компанії за управління	Високі комісії за управління, які необхідно сплачувати за користування послугами КУА. Ці збори сплачуються незалежно від результатів діяльності фонду. Якщо фонд не працює добре, високі комісії за управління можуть ще більше знизити прибутки інвесторів.

Продовження таблиці 3.1

Ризик операційних проблем	Величезні масштаби діяльності та масштаби капіталовкладень можуть стати перешкодою для роботи фонду. Менеджери активів можуть бути не в змозі ефективно управляти коштами з огляду на нестабільність ринку, що може призвести до зниження кінцевої прибутковості для інвесторів.
Обмежений контроль для інвесторів	Інвестори часто мало впливають на повсякденні рішення щодо своїх інвестицій, що обмежує їхній контроль на них.
Ризик неправильного управління активами	Якщо менеджер активів некомпетентний існує ризик неправильного управління, що може призвести до фінансових втрат.
Волатильність ринку	Зміни на ринку можуть вплинути на вартість активів, роблячи інвестиції менш стабільними та невизначеними.

Джерело: побудовано автором за даними [97-100].

Таким чином, що дана діяльність інвестування має більше переваг, ніж недоліків, що робить її більш привабливішою у сфері інвестування. Проте, для забезпечення позитивного результату від інвестицій необхідно звертати увагу й на недоліки та враховувати всі ризики, з якими інвестор може зіткнутися під час здійснення інвестицій, щоб в кінцевому результаті не залишитися з витратами від них.

Опираючись на визначені нами переваги і недоліки діяльності КУА, варто розглянути із якими ж проблемами зустрічаються компанії з управління активами та інститути спільного інвестування під час своєї діяльності. Основними та найбільш поширеними проблемами з якими стикаються компанії з управління активами як на зарубіжному так і на вітчизняному ринку фінансових послуг є наступні:

- не ефективне відстеження активів – дана проблема полягає в тому, що без належної системи активи можуть бути неправильно розміщені, втрачені або вкрадені, що призведе до непотрібних витрат;

- зростання конкуренції щодо угод – не зважаючи на повільне, але зростання чистих активів компаній та ліквідності, менеджери КУА не бачать більшість вигідних угод для здійснення інвестицій;

- посилення регулятивного контролю – як на вітчизняному та і зарубіжному ринках, особливо на ринках США збільшився тиск на приватні ринки та посилення правил ведення управління активами [101];

- зростання складності для бізнесу влитися в діяльність КУА – зростання все більш і більш великої кількості уточнюючих документів, виписок з банків, довідок та підтверджуючих документів інвесторів;

- зростання операційних витрат – вище перелічені проблеми, провокують зростання операційних витрат, з якими не всі компанії готові боротися. Хоча, деяким компаніям вдалося зберегти операційні витрати на рівні або повільно зростати, незважаючи на масштабування. Інші продовжують боротися із зростанням витрат через відсутність ефективних процесів і надмірну залежність від дорогих зовнішніх консультантів [102].

Зауважимо, що проблеми з якими стикається зарубіжний та вітчизняний ринок фінансових послуг у діяльності компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування, мають певні спільні риси, але в свою чергу, мають і відмінні риси. Оскільки, саме український ринок фінансових послуг не вважається достатньо розвиненим у зв'язку із постійно не стабільною економікою, особливо протягом останніх двох років через воєнні дії з боку росії, які ведуться на території України. Тому, сектор ринку фінансових послуг дуже повільно розвивається, а на думку деяких економістів – вважається занепадаючим, враховуючи останню ситуацію в країні.

Тому, дослідивши більш детально ринок фінансових послуг України, та провівши аналіз досліджень різних компаній з управління активами, які працюють на ринку фінансових послуг України, маємо на меті виділити

основні рушійні проблеми, які уповільнюють а з іншого боку навіть мають ефект певного знищення діяльності з якими стикаються компанії з управління активами на сьогоднішній день (рис. 3.1).

Рисунок 3.1 - Схема проблем діяльності КУА на вітчизняному ринку

Джерело: авторська розробка

Таким чином, ми сформуваємо основні елементи SWOT-аналізу, які зобразимо в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 SWOT-аналіз діяльності компаній з управління активами

<i>Сильні сторони (S)</i>	<i>Можливості (O)</i>
1. Лідерська позиція на ринку фінансових послуг	1. Співпраця з міжнародними клієнтами;
2. Високий рівень професіоналізму в управлінні інвестиційними ресурсами;	2. Вибір широкого кола інвестиційних інструментів, інвестиційних стратегій і емітентів – диверсифікація;
3. Велика клієнтська база;	3. Зростання ринку капіталів;
4. Широкий спектр надання послуг в інвестиційній діяльності;	4. Покращення позицій за рахунок отримання позитивних оцінок рейтингових агенцій;
5. Підвищена фінансова безпека;	5. Розширення клієнтської бази;

Продовження таблиці 3.2

6. Високоякісна та доступна система підвищення кваліфікації та навчання працівників;	6. Зростання зацікавленості та фінансової культури населення;
7. Знання механізмів функціонування ринку капіталів і можливостей впливу на нього;	7. Покращення позицій серед інших професійних учасників на ринку.
8. Максимальна прозорість функціонування.	
<i>Слабкі сторони (W)</i>	<i>Загрози (T)</i>
1. Недовіра населення, низька поінформованість щодо діяльності КУА;	1. Ризики змін у чинному законодавстві відносно регулювання ПФ і КФ та КУА;
2. Поява нових та прогресуючих компаній;	2. Послаблення платоспроможності населення;
3. Вплив соціальних, політичних та економічних факторів на діяльність компанії;	3. Поліпшення позицій конкурентів на ринку;
4. Висока вартість певних інвестиційних послуг, порівняно з конкурентами;	4. Зменшення попиту на інвестиційні послуги серед клієнтів;
5. Недостатня прозорість ринку капіталів в окремих країнах;	5. Економічна криза;
	6. Можливість втрати вкладень через банкрутства інвестиційних компаній.

Джерело: авторська розробка

Отже, провівши діагностику проблемних аспектів діяльності КУА та сформувавши можливості їх адміністрування для підвищення ефективності роботи, розглянемо в наступному підрозділі можливі шляхи їх удосконалення

3.2 Шляхи удосконалення діяльності компаній з управління активами на ринку фінансових послуг .

Ринок фінансових послуг відіграє важливу роль на глобальному рівні для економіки, але через його волатильність та сильне сприйняття будь-яких змін в економіці, рівень інвесторів до нього дещо знижується, а отже інвестиції падають. Але, проведені дослідження у розділі другому показують, що попри не стабільну поведінку ринку фінансових послуг, компанії з управління активами та інститути спільного інвестування все більше і більше набирають популярності серед інвесторів.

Компанії з управління активами служать нагадуванням про те, що на фінансові ринки впливають не лише цифри та комп'ютери, але й людська поведінка, настрої та сила колективних дій. Інвестори можуть підходити до своїх фінансових інвестицій з більшою ясністю, освіченим прийняттям рішень і стійкістю, необхідною для адаптації до постійно мінливого інвестиційного світу, довірячись професійному учаснику на інвестиційному ринку, а саме менеджерам компаній з управління активами. Самі ж КУА служать маяками для інвесторів, коли вони орієнтуються у все більш взаємопов'язаному фінансовому середовищі. Старанність, емоційний контроль, диверсифікація, довгостроковий погляд і управління ризиками є найважливішими стовпами, які активно включені у діяльність КУА та ІСІ, та які можуть допомогти інвесторам орієнтуватися на ринкових максимумах і падіннях.

2022 рік став роком значного падіння ринків акцій і облігацій, історичної інфляції, геополітичної нестабільності та відновлення після пандемії. Оскільки інвестори в індустрії управління активами переосмислюють інвестиційні стратегії та портфелі, як менеджери активів можуть подолати бізнес-проблеми, максимізувати можливості трансформації та досягти фінансового успіху[104].

Відродження компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування після сильної кризи пов'язаної з пандемією, коли ринок фінансових послуг показував один із найгірших результатів з часу великої кризи 2008 року, а економіка важко звикла до нових потрясінь - КУА є прикладом того, як технології, обмін інформацією та поведінка інвесторів впливають на поточний інвестиційний ландшафт [105].

Незважаючи на розвиток компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування, ринок капіталу, тим більше, фінансовий ринок не зникне, однак можна зробити висновок, що причини збереження і, як наслідок, напрями трансформації фінансового ринку будуть іншими. Компаніям з управління активами необхідно вибудовувати нову модель відносин з

інвесторами для побудови довірчих відносин, на базі яких можливе постійне зростання бізнесу.

Провівши дослідження, міжнародна консалтингова компанія Ernst & Young показує декілька ключових рішень та сфер для компаній з управління активами ЯКІ прагнуть покращити свою поточну ефективність і виділитися в невизначеному майбутньому [105]:

1) Більша орієнтація на клієнта - менеджери компаній з управління активами знаходять нові способи надання послуг, орієнтованих на клієнта, усім своїм інвесторам. Можливі сфери фокусування включають:

- демократизація роздрібних інвестицій, тобто надання ширшого спектру альтернативних інвестицій для напівпрофесійних і схвалених роздрібних інвесторів. Пряме індексування має потенціал, щоб надати більшій кількості роздрібних інвесторів такий тип адаптації портфеля, який раніше був доступний лише установам або дуже багатим людям. Співпраця з іншими в інвестиційній екосистемі буде ключовою для прискорення масштабної демократизації;

- інституційне інвестування «споживанням» представлене тим, що великі власники активів все більше очікують гнучкості, зручності та цифрової взаємодії, які зазвичай пропонуються роздрібним інвесторам. Завдяки цьому методу прискориться використання таких методів, як побудова персоналіїв клієнтів для пенсійних довірених осіб або інвестиційних консультантів.

2) Оцифровізація - дозволить компаніям з управління активами створювати нові та вдосконалювати існуючі «бізнес-процеси», культури та досвіду клієнтів з врахуванням мінливості змін на ринку фінансових послуг [106]:

- прискорення навчання інвесторів: пошук нових способів цифрового навчання кінцевих інвесторів і фінансових консультантів;

- узгодження інвестицій із ціллю: глибше розуміння поглядів і вподобань інвесторів разом із навчанням інвесторів повним наслідкам інвестиційних рішень допоможе інтегрувати ESG (Екологічне, соціальне та

корпоративне управління) у свою діяльність і гарантувати, що інвестори зможуть висловлювати свої погляди через свій фінансовий вибір.

3) Залучення новітніх інновацій - швидкий розвиток інновацій, урбанізації, сталого розвитку та інших мегатрендів змусить менеджерів активів постійно переглядати те, як вони здійснюють свою основну діяльність з управління інвестиціями:

- залучання штучного інтелекту для відкриття нових можливостей та розв'язування певних завдань, які дозволять краще проаналізувати ринок інвестиційних послуг;

- залучення нових тем для інвестицій: використання інвестиційного потенціалу нових технологій — і навіть нових галузей — ставатиме дедалі важливішим із прискоренням глобальних темпів інновацій та руйнувань.

4) Максимальне збільшення площі для інвестицій – свідчить про те, що альтернативні інвестиції, такі як приватні ринки та цифрові активи, включаючи токенизовані активи реального світу, користуватимуться зростаючим попитом з боку інвесторів:

- приватні ринки - понад 85% компаній із доходом понад 100 мільйонів доларів США зараз є приватними. Це сприятиме подальшому зростанню попиту на приватні активи та посиленню зусиль КУА, щоб використати це зростання — і його потенціал для підвищення маржі. Зростання використання ключових приватних ринкових платформ кількома фірмами, ймовірно, створить нові галузеві екосистеми та взаємозалежності;

- цифрові активи - інтерес інвесторів до криптовалют, незамінних токенів та інших цифрових активів зростає — хоча і з низької бази. Крах FTX (сервіс обміну криптовалют) і обмежений захист інвесторів від регуляторів означають, що цифрові активи не є найактуальнішим пріоритетом для багатьох компаній, хоча 86% фінансових установ інвестують у цифрові активи. Здатність технології розподіленого реєстру забезпечувати дробове інвестування та токенизацію реальних активів робить цю сферу потенційно важливою для довгострокового зростання;

- інфраструктура - світ, що швидко змінюється, потребує значних капіталовкладень у декарбонізацію (наприклад, виробництво чистої енергії, електромережі та зберігання акумуляторів), урбанізацію (транспортні мережі, освіта, житло та санітарія) та інші види інфраструктури. КУА можуть відігравати все більшу роль у з'єднанні користувачів і постачальників капіталу, полегшуючи роздрібним та інституційним інвесторам фінансування реальних активів, у тому числі через державно-приватні партнерства, спрямовані на модернізацію національної інфраструктури;

- ринки з високими темпами зростання - Азійські ринки генеруватимуть найсильніший потенціал зростання протягом наступного десятиліття. Молоде населення Індії забезпечує величезний невикористаний потенціал, і, незважаючи на політичні ризики, Китай все ще є основною ціллю для провідних КУА, причому деякі міжнародні фірми нещодавно отримали схвалення на відкриття місцевих дочірніх компаній, що повністю належать їм [105].

Відповідно до даних досліджень та пропозицій щодо вдосконалення роботи компаній з управління активами, можна стверджувати, що КУА мають прогнозовану перспективу на майбутнє, як рушійна сила на ринку інвестиційних послуг, що дозволить покращувати та збагачувати даний ринок новими інвестиціями.

Проте, рядом певних економістів було виявлено 3 рушійні стратегії, які дозволять посилити та розвинути роль компаній з управління активами на ринку фінансових послуг. Такими стратегіями є:

- інвестиції в зростання - чітке уявлення про структурні зміни в інвестиційному середовищі та майбутні зміни попиту покупців є ключовими для визначення майбутніх можливостей. Наприклад, низькі ставки та банки, які скорочують обсяги кредитування, створили можливості для зростання активних стратегій з фіксованим доходом і приватного ринку. Швидке зростання індивідуальних ринків, включаючи роздрібну торгівлю, багатство

та пенсійне забезпечення, винагородило КУА, які найкраще змогли спрямувати свій бізнес у ці сегменти;

- модернізація операційної моделі - використання нових та інноваційних можливостей, які б покращили їхні інвестиційні процеси, віддачу від інвестицій, досвід роботи з клієнтами, продуктивність продажів, операційну ефективність, тривалість перебування клієнтів, прийняття бізнес-рішень, внутрішній контроль і досвід роботи. У майбутньому провідні КУА агресивно прагнуть до подальшого спрощення та модернізації своєї операційної моделі та переорієнтації основної діяльності на переваги клієнтів, а не на традиційні бізнес-функції чи продукти;

- дисципліна фінансового менеджменту – передбачає заснування такої операційної моделі, яка б створила культуру фінансової підзвітності та управління, а також надала надійний фінансовий інструментарій, який допоможе керівникам КУА приймати обґрунтовані рішення, щоб запобігти хибній думки про те, що КУА збагачується тільки за рахунок високих нагород за свої послуги[106].

Усі ці рішення, які представлені вище допоможуть компаніями все більше вдосконалюватися та збагачувати ринок інвестиційних послуг, а отже здійснювати розвиток економіки.

Але, якщо вдумливо проаналізувати дані пропозиції, то можна зрозуміти, що дані шляхи є чудовим рішенням для компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування країн із стабільною економікою та розвиненим ринком капіталу. А як щодо ринку України?

Проаналізувавши дані, які висвітлюють Національна комісія з цінних паперів на фондовому ринку (НКЦПФР) та Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу у своїх даних, можна сказати про те, що дані суб'єкти ринку вважають, що венчурні фонди є локомотивом інвестиційного бізнесу України, оскільки саме вони пов'язують реальний сектор вітчизняної економіки з фінансовим ринком. Їхні шляхи для покращення даної галузі є наступними:

- проведення структуризацію та систематизацію венчурного бізнесу, здійснивши розподіл фондів за напрямками діяльності (фонди, які фінансують будівництво; фонди, які працюють з облігаційними позиками; фонди, які здійснюють інвестування у розвиток нових технологій), а також висвітлювати результати їх роботи;

- встановити реальний моніторинг за активами фонду;

- розглядати КУА як партнера для діяльності банку, тобто розглянути можливість переходу на єдину методологію розрахунку вартості активів у банківській системі і в КУА, зважаючи на роль зберігача в процесі діяльності інститутів спільного інвестування [81].

Дані шляхи покращення стосуються здебільшого тільки одного напрямку, а саме венчурних фондів, що не дозволяє в загальному здійснити удосконалення діяльності компаній з управління активами. Тому, на нашу думку, необхідною ж є розробка концепції шляхів глобальнішого рівня, які дозволять зачепити не тільки частину діяльності КУА та ІСІ, але й ринок інвестиційних послуг, що дасть змогу покращити діяльність компаній з управління активами в цілому та надасть їм все більших конкурентних переваг на ринку фінансових послуг, рисунок 3.2.

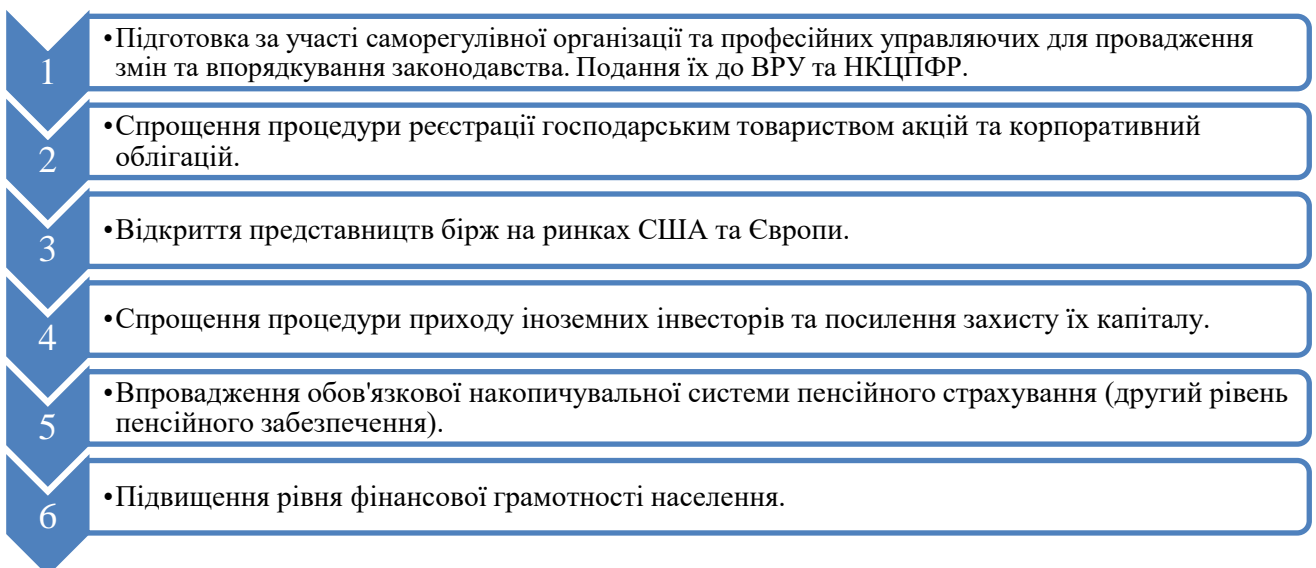

Рисунок 3.2 – Шляхи удосконалення діяльності КУА на вітчизняному ринку

Джерело: авторська розробка

Такі впровадження дозволять не тільки покращити діяльність компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування, але й удосконалити ринок інвестиційних послуг України, що дозволить здійснити залучення інвестицій серед бізнесу, збільшення довіри населення до інвестицій, що в сукупності призведе до того, що гроші почнуть бути в обігу, а отже це призведе до зростання стану економіки в Україні. Але для того, щоб це відбулося, насамперед потрібно активно задіювати фінансову грамотність на всіх рівнях освіти, а також змінювати законодавчий рівень регулювання КУА та ІСІ, а також ринок інвестиційних послуг, оскільки без цього не можливо запровадити процес впровадження інших шляхів вдосконалення діяльності КУА та ІСІ.

Висновки до розділу 3

1. Компанії з управління активами та інститути спільного інвестування мають у собі значні переваги на ринку інвестиційних послуг, серед яких доцільно віднести те, що КУА формують диверсифікований портфель інвестицій, що автоматично зменшую величину ризику, оскільки портфель не формується за рахунок одного чи двох видів ЦП; зменшення непотрібних витрат, що дозволить отримати більшу прибутковість; високий рівень професіоналізму, а також велика масштабність здійснення інвестицій. Проте, крім плюсів, КУА має й певні мінуси, одними із яких є висока плата за послуги та обмежений контроль інвесторів. Щодо вітчизняного ринку діяльності, КУА стикається із такими проблемами як складне та зарегульоване законодавство, відсутність якісних інструментів інвестування, низька фінансова грамотність населення, слабка довіра до ринку фінансових послуг, воєнні дії та не стабільність економіки України.

2. Стратегічними орієнтирами для покращення діяльності компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування є співпраця

менеджерів КУА з регуляторними інституціями у спільній розробці тих законів та положень, які допоможуть покращити та забезпечити ефективність роботи КУА та ІСІ на ринку інвестиційних послуг. Також, спільна праця для розвитку обізнаності фінансової грамотності населення дозволить підвищити рівень фінансової грамотності та довіри до фінансових ринків на глобальному рівні.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі здійснено певні теоретичні узагальнення й дослідження та було запропоновано відповідні шляхи застосування теоретико-методичних положень для розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення діяльності КУА на ринку фінансових послуг. Це дало змогу сформулювати певні висновки:

1. На основі аналізу праць вітчизняних та зарубіжних вчених виокремлено передумови формування та впровадження фінансових технологій, основними з яких є розвиток НТП, економічний підйом, пошук альтернативного шляху здійснення інвестицій, зростання фінансових посередників, а отже спрощеність діяльності на ринку. Також, уточнено зміст поняття «ринку фінансових послуг» під яким ми розуміємо сферу діяльності, на якій здійснюються операції з купівлі, продажу, залучення, обміну фінансових послуг, самостійно так і за допомогою професійних учасників даного ринку.

2. Відповідно до розглянутих досліджень та аналізів доведено, що ринок фінансових послуг доцільно розглядати з двох сторін : як з інституційного боку так і з сегментів, які в цілісності формують фінансову систему. Інституційна сторона дозволяє нам чітко побачити, які інституції та як вони працюють на ринку фінансових послуг. Щодо сегментового погляду на ринок фінансових послуг, то він чітко окреслює ринки на яких здійснюються операції та які формують ринок фінансових послуг вцілому. Кожен ринок, який розглянутий за сегментом є важливою частиною організму ринка фінансових послуг, які в сукупності створюють велику систему та підтримку розвитку світової економіки в цілому.

3. Безпосередніми учасниками та допоміжними інструментами здійснення операцій є фінансові посередники, які зводять обидві сторони та спрощують проведення фінансових операцій на ринку фінансових послуг. В свою чергу, на велику кількість переваг, які мають фінансові посередники,

вони також мають й певні недоліки, які при здійсненні вибору потрібно враховувати. Не зважаючи на те, якого фінансового посередника вибере інвестор, доцільно завжди враховувати те, що фінансові посередники повинні працювати на користь інвестора також, а не тільки на користь своєї кишені, тобто прибутку.

4. Провівши дослідження розвитку компаній з управління активами на зарубіжному ринку, вважаємо, що лідером, який тримає вагому частку даного виду професійних учасників ринку фінансових послуг, як серед кількості так і серед активів в управлінні займає США. В свою чергу, Європа та Азія майже знаходяться на одному ж рівні, хоч і Європа дещо переважає Азію за підсумками кінця 2022 року. Проте, за прогнозованими даними азійської інвестиційної групи, передбачається, що з кожним роком на Азіатсько-Тихоокеанському регіоні привабливість щодо інвестицій, а саме інвестицій за допомогою компанії з управління активами зростатиме, особливо зважаючи на останні події, які відбуваються в Європі. Також доцільно зауважити, що багато інвесторів ставлять на майбутній розвиток діяльність КУА на ринок Близького Сходу та Африки, особливо на розвинені країни цього регіону. Найбільшу частку ринку з управління активами займає Північна Америка – 34%. Щодо Європи та Азіатсько-Тихоокеанського регіону, то можна сказати, що вони майже на рівні розвивають даний ринок. Беручи до уваги Європу, то згідно проведених досліджень в даному регіоні працює понад 4800 компаній з управління активами, з яких близько 120 000 працюють безпосередньо в галузі. Загальні активи під управлінням на кінець 2021 року становили 32,2 трлн євро (або 170% європейського ВВП), а на кінець 2022 року – 28,5 трлн. євро. Згідно даних Allied Market Research та звіту WealthBriefing Asia у 2022 році розмір ринку управління активами в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні оцінювався в 270,23 мільярда доларів США, а до 2030 року він, за прогнозами, досягне 811,50 мільярда доларів США, зростаючи на 12,7% у середньому з 2023 до 2030 року, що свідчить про певний розвиток даного регіону, особливо серед компаній з управління активами.

5. Провівши аналіз вітчизняного інвестиційного ринку де здійснюють свою діяльність компанії з управління активами та інститути спільного інвестування, можна зробити висновок, що попри воєнний стан та не стабільність економіки, компанії з управління активами та інвестиційні фонди продовжують підтримувати український ринок інвестиційних послуг та є досить привабливими серед інвесторів. Кількість КУА на кінець 2022 року становить близько трьохсот. Найбільш популярні є венчурні фонди, частка який складає близько 94% всіх фондів на ринку. Особливо інвестування здійснюються в закриті недиверсифіковані фонди, з часткою серед всіх фондів ІСІ в 48%. Більшість інвестиційних фондів в Україні формують свій інвестиційних портфель у вигляді інвестицій у цінні папери, а саме облігацій внутрішньо-державної позики, а особливо воєнні ОВДП.

6. Державне регулювання фондів спільного інвестування бере початок ще у 1994 році, зміни та доповнення якого сформували такі закони і положення щодо діяльності КУА та ІСІ, які до цього часу практично не мають аналогів в країнах Європейського співтовариства, а також країнах СНД. Зі свого боку доцільно сказати про те, що хоч здебільшого регулювання компаній з управління активами та ІСІ здійснюється відповідними законами, необхідно не забувати про те, що Національна комісія з цінних паперів на фондовому ринку та Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу також здійснюють певне регулювання, ігнорування яких може загрожувати втрати ліцензії та припинення дії компанії.

7. Компанії з управління активами та інститути спільного інвестування мають у собі значні переваги на ринку інвестиційних послуг, серед яких доцільно віднести те, що КУА формують диверсифікований портфель інвестицій, що автоматично зменшую величину ризику, оскільки портфель не формується за рахунок одного чи двох видів ЦП; зменшення непотрібних витрат, що дозволить отримати більшу прибутковість; високий рівень професіоналізму, а також велика масштабність здійснення інвестицій. Проте, крім плюсів, КУА має й певні мінуси, одними із яких є висока плата за

послуги та обмежений контроль інвесторів. Щодо вітчизняного ринку діяльності, КУА стикається із такими проблемами як складне та зарегульоване законодавство, відсутність якісних інструментів інвестування, низька фінансова грамотність населення, слабка довіра до ринку фінансових послуг, воєнні дії та не стабільність економіки України.

8. Стратегічними орієнтирами для покращення діяльності компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування є співпраця менеджерів КУА з регуляторними інституціями у спільній розробці тих законів та положень, які допоможуть покращити та забезпечити ефективність роботи КУА та ІСІ на ринку інвестиційних послуг. Також, спільна праця для розвитку обізнаності фінансової грамотності населення дозволить підвищити рівень фінансової грамотності та довіри до фінансових ринків на глобальному рівні.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ НА ДЖЕРЕЛА

1. Journal of Economic Dynamics and Control. Jeremy Greenwooda, Bruce D. Smith, *Financial markets in development, and the development of financial markets.*, 2016.
2. Юрчук Г.В. *Особливості еволюції ринку фінансових послуг та їх надання в умовах розвитку інформаційного суспільства.* Вісник Української академії банківської справи № 2(11) 2001 р. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/141458983.pdf>
3. Еш С.М. *Ринок фінансових послуг : конспект лекцій [для студентів спеціальності «Фінанси»]* К. : НУХТ, 2008. – 127 с. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8f64e24e-1b4e-4e07-b278-de71d0e3f81e/content>
4. Зимовець В.В. *Фінансове посередництво: навч. посіб.* — К.: КНЕУ, 2005. — 288 с.
5. Adam Hayes. *Financial Markets: Role in the Economy, Importance, Types, and Examples.* Investopedia, October 24, 2023. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/financial-market.asp>
6. Закон України « Про фінансові послуги та фінансові компанії» Документ 1953-IX, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2024, підстава - 2597-IX, 3498-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#n1134>
7. David Chambers and Elroy Dimson. *FINANCIAL MARKET HISTORY REFLECTIONS ON THE PAST FOR INVESTORS TODAY.* University of Cembridge. Judge Business school, 2016. URL: <https://rpc.cfainstitute.org/-/media/documents/book/rf-publication/2016/financial-market-history-full-book.pdf>
8. G Jason Turner. *The Evolution of Financial Markets and the Corresponding Impact on Modern American Society.* Pennestate, 2013. URL: <https://sites.psu.edu/pennstatercl/the-evolution-of-financial-markets-and-the-corresponding-impact-on-modern-american-society/>

9. Guo, D.; Zhou, P. *The Evolution of Financial Market Infrastructure: From Digitalization to Tokenization*. Int. J. Innov. Entrep., 2023. URL: <https://orca.cardiff.ac.uk/id/eprint/157550/1/The%20Evolution%20of%20Financial%20Market%20Infrastructure%20From%20Digitalization%20to%20Tokenization.pdf>
10. Bryan Taylor. *The Five Eras of Financial Markets*. Global Financial Data November 29, 2018. URL: <https://globalfinancialdata.com/the-five-eras-of-financial-markets>
11. Юрій С.І., Луцишин О.О. *Ринок фінансових послуг як інституційна основа ринкової економіки*. Фінанси України, 11, 2011. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2011/1/.pdf>
12. Б.С.Стеценко. *Інституційна фінансова інфраструктура: глобальні імперативи та українські реалії*. Монографія, КНЕУ 2019. URL: https://kneu.edu.ua/get_file/9748/97.pdf
13. Вірченко В. В. *Інституційна структура фінансового ринку та її роль у комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності* / В. В. Вірченко // Фінанси України. - 2013. - № 5. - С. 69-79. URL: https://finukr.org.ua/?page_id=723&aid=582
14. Varun Wadhawan, Pallabi Banerjee & Dheeraj Vaidya, CFA, FRM. *Classification Of Financial Markets*. WallStreet Mojo. URL: <https://www.wallstreetmojo.com/classification-of-financial-markets/>
15. CFI Team. *Financial Markets*, 2020. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/career-map/sell-side/capital-markets/financial-markets/>
16. GeeksforGeeks. *Financial Market : Meaning, Functions, and Classification*, 2023. URL: <https://www.geeksforgeeks.org/financial-market-meaning-functions-and-classification/>
17. Конспект лекцій з дисципліни «Ринок фінансових послуг» для студентів спеціальності Фінанси та кредит / Упорядн.: ст..викл.Замковий О. URL: <https://eaf.nmu.org.ua/ua/Students/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%>

[D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82_%D0%A0%D0%A4%D0%9F_2011.pdf](#)

18. Проскурін П.В. *Історія економіки та економічних учень*. Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2005. — 372 с. URL: <https://buklib.net/books/26287/>
19. The Open University. *Structure of the financial services industry*. URL: <https://www.open.edu/openlearn/money-business/personal-finance/you-and-your-money/content-section-2.4>
20. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та Г 86 ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. — 6-те вид., перероб. і доп. — К. : КНЕУ, 2011. — 589. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f9b96d85-b2f4-4cfb-8a4a-0171e42447b8/content>
21. JamaPunji. *Knowledge center. What is leasing company?* URL: <https://jmapunji.pk/knowledge-center/what-leasing-company>
22. SDM Partners Law Firm. *Оперативний та фінансовий лізинг. Відмінності. 2020*. URL: <https://sdm-partners.com/novyny/statti/operating-and-financial-leasing-differences/>
23. ALTLINE. THE SOUTHERN BANK. *What is factoring company?* 2023. URL: https://altline.sobanco.com/what-is-a-factoring-company/#What_Does_a_Factoring_Company_Do
24. І.С.Бучко. Розвиток факторингових послуг у банківському секторі України. Науковий вісник НЛТУ України- 2013-Вип.23.15. с.190-195. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2013/23_15/190_Bucz.pdf
25. Mitchel Grant & Somer Anderson. *Credit Unions: Definition, Membership Requirements, and vs. Banks*. Investopedia, June 22, 2023. URL: <https://www.investopedia.com/terms/c/creditunion.asp>
26. Коцюбинська К.В. *Роль страхових компаній на фінансовому ринку*. 2017. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ru/article/id-2140/>

27. Осадчий Є. *Особливості діяльності ломбардів в Україні*. Ринок Цінних паперів №5-6 за 2016р. URL: <http://www.securities.usmdi.org/?p=22&n=94&s=979>
28. J.V.Maverick. *How pawnshop make money?* Investopedia, January 31, 2022. URL: <https://www.investopedia.com/articles/personal-finance/112415/how-pawnshops-make-money.asp>
29. Офіційний сайт «Галуа Інвест». *Що таке ICI?* URL: http://www.galloisinvest.com.ua/what_is_jii
30. ANNEX 8. *COLLECTIVE INVESTMENT INSTITUTIONS*. URL: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264045743-18-en.pdf?expires=1704890835&id=id&accname=guest&checksum=B836A0C4FDA5B5A7600F3E4EBEC3E2E5>
31. ECB. *Statistical classification of financial markets instruments*. July 2005. URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/statisticalclassificationfmi200507en.pdf>
32. Adam Hayes, Michael Boyle & Yariet Perez. *Money Markets: What They Are, How They Work, and Who Uses Them*. Investopedia/ December 17, 2023. URL: <https://www.investopedia.com/terms/m/moneymarket.asp>
33. The Economic Times. *What is 'Money Market?'* URL: <https://economictimes.indiatimes.com/definition/money-market>
34. FinSchool. *Money Market: Meaning, Features, Types & Function*. URL: <https://www.5paisa.com/finschool/finance-dictionary/money-market/>
35. Омаров О.М., Зайцев О.В. *Суть та структура грошового ринку*. 2009. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/324242102.pdf>
36. Adam Hayes, Eric Estevez & Suzanne Kvilhaug. *What Are Capital Markets, and How Do They Work?*. Investopedia. December 19, 2023. URL: <https://www.investopedia.com/terms/c/capitalmarkets.asp>

37. CFI Team. *Capital Markets*. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/career-map/sell-side/capital-markets/capital-markets/>
38. 5paisa Research Team. *What are Capital Market?* October 05 2023. URL: <https://www.5paisa.com/stock-market-guide/stock-share-market/what-is-capital-market>
39. Rajesh Kumar. *Stock Markets, Derivatives Markets, and Foreign Exchange Markets*. ScieceDirect. *Strategies of Banks and Other Financial Institutions*, 2014. URL: <https://www.sciencedirect.com/topics/economics-econometrics-and-finance/foreign-exchange-market>
40. Akhilesh Gandhi, Gordon Scott & Amanda Bellucco-Chatham. *Foreign Exchange Market: How It Works, History, and Pros and Cons*. Investopedia, June 29, 2023. URL: <https://www.investopedia.com/terms/forex/f/foreign-exchange-markets.asp>
41. 5paisa Research Team. *Foreign Exchange Market*. June 01, 2023. URL: <https://www.5paisa.com/stock-market-guide/stock-share-market/foreign-exchange-markets>
42. National Institute of Securities Market. *What is security Market?* URL: <https://www.nism.ac.in/what-is-securities-market/>
43. Valeria Madleva. *What is a securities market?* Capital.com. URL: <https://capital.com/securities-market-definition>
44. Alejandro Arrieche. *What is a Securities Market?* TechoPedia. URL: <https://www.techopedia.com/definition/securities-market>
45. Joseph Nguyen. *An Introduction to Securities Market Structures*. Investopedia, September 13, 2022. URL: <https://www.investopedia.com/articles/stocks/11/securities-market-introduction.asp>
46. VC Glossary. *What is an Insurance Market?* CBINSIGHTS, 2022. URL: <https://www.cbinsights.com/research-what-is-an-insurance-market>

47. Get Insurance Today. *What Is Insurance Market?* June 23, 2022. URL: <https://www.getinsurance.ng/what-is-insurance-market/>
48. Brian Beers, Amy Drury & Hans Daniel Jaspersen. A Brief Overview of the Insurance Sector. Investopedia, May 16, 2023. URL: <https://www.investopedia.com/ask/answers/051915/how-does-insurance-sector-work.asp>
49. Venu Bora. *Principles of Financial Market infrastructures - The foundation of a successful financial market*. LinkedIn, November 19, 2022. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/principles-financial-market-infrastructures-foundation-venu-borra>
50. FSI Connect. *Principles for Financial Market Infrastructures*. The Bank for International Settlements. July 27, 2023. URL: <https://www.bis.org/fsi/fsisummaries/pfmi.htm>
51. О. Л. Лаврик. *Теоретико-методологічна сутність фінансового посередництва*. Ефективна економіка № 6, 2012. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1216>
52. Долбнєва Д. В. Теоретико-практичні аспекти фінансового посередництва в Україні / Д. В. Долбнєва // *Інноваційні економіка*. – 2011. – № 6. – С. 270–274.
53. Гаркуша Ю. Теоретико-методологічний розвиток фінансового посередництва / Ю. Гаркуша // *Управління у сфері фінансів, страхування та кредиту : тези доповіді всеукраїнської науково-практичної конференції, 8–10 листопада 2007 р.* – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2007. – С. 63–66.
54. James Chen & Margaret Bellucco-Chatham. *Financial Intermediary: What It Means, How It Works, Examples*. Investopedia, September 23, 2020. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/financialintermediary.asp>
55. CFI Team. *What is a Financial Intermediary?* URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/economics/financial-intermediary-transactions/>

56. І.О. Школьник. Фінансові посередники та їх роль у розвитку фінансового ринку. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб.наук. праць /ДВНЗ «УАБС НБУ».-Суми, 2007. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/54828/5/Shkolnyk_Finansovi_poserednyky.pdf;jsessionid=0DE42775C201FDC271F362E72465E4B6
57. StudySmarter. *Financial Intermediaries*. URL: <https://www.studysmarter.co.uk/explanations/macroeconomics/financial-sector/financial-intermediaries/>
58. Dr. Nirmalarajah Asokan. *What are financial intermediaries used for?* AGICAP, October 09, 2022. URL: <https://agicap.com/en/article/financial-intermediaries/>
59. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів. *Компанії з управління активами*. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/en/for-market-participants/profuchasnykam/asset-management-companies/>
60. Official site Northwestern Mutual. *What Is an Asset Management Company?* October 31, 2023. URL: <https://www.northwesternmutual.com/life-and-money/what-is-an-asset-management-company/>
61. SEI-IMS-Evolution-Asset-Management-Whitepaper-US, June 20, 2019. URL: <https://www.seic.com/sites/default/files/2022-04/SEI-IMS-Evolution-Asset-Management-Whitepaper-US.pdf>
62. DGLegacy. *History of the asset management industry*. June 22, 2021. URL: <https://www.dglegacy.com/history-of-the-asset-management-industry/>
63. Ashish Kumar Srivastav, Dheeraj Vaidya, CFA, FRM & Wallstreetmojo Team. *Asset Management Company (AMC)*. URL: <https://www.wallstreetmojo.com/what-is-asset-management-company-amc/>
64. True Tamplin. *Asset Management Company (AMC)*. Finance Strategic, September 07, 2023. URL: <https://www.financestrategists.com/wealth-management/asset-management/asset-management-company-amc/>

65. Assets Financial Group. *Структура та види КВА в Україні*. URL: <https://www.assets.com.ua/posts-afg/struktura-ta-vidi-kua-v-ukrayini>
66. CFI Team. *Asset Management Company (AMC)*. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/career-map/sell-side/capital-markets/asset-management-company-amc/>
67. Mutual Fund Assets Market Size - By Investment Strategy (Equity Strategy, Fixed Income Strategy, Multi Asset/Balanced Strategy, Sustainable Strategy, Money Market Strategy, Others), Distribution Channel, Type, Investor Type & Global Forecast, 2023 – 2032. URL: <https://www.gminsights.com/industry-analysis/mutual-fund-assets-market>
68. Nathan Reiff. *What Are the Biggest Hedge Funds in the World?* Investopedia. November 13, 2023. URL: <https://www.investopedia.com/investing/biggest-hedge-funds-world/>
69. Statista. *Number of exchange traded funds (ETFs) worldwide from 2003 to 2022*. URL: <https://www.statista.com/statistics/278249/global-number-of-etfs/>
70. Official site Precedence Research. *Anylise of Asset Management Market 2022*. URL: <https://www.precedenceresearch.com/asset-management-market>
71. Globe NewsWire. *Asset Management Market to Attain a Valuation of USD 7,553.96 BN by 2032*. June 07, 2023. URL: <https://www.globenewswire.com/en/news-release/2023/06/07/2683592/0/en/Asset-Management-Market-to-Attain-a-Valuation-of-USD-7-553-96-BN-by-2032.html>
72. Thinking Ahead Institute. All rights reserved. Proprietary and Confidential. *A Thinking Ahead Institute and Pensions & Investments joint study*. October 2023. URL: <https://www.thinkingaheadinstitute.org/content/uploads/2023/10/PI-500-2023-1.pdf>
73. European Fond and Asset Mtnagement Association. *Our industry in numbers*. URL: <https://www.efama.org/about-our-industry/our-industry-numbers>

74. Statista Research Department. Distribution of investment assets of large wealth management firms in the United Kingdom (UK). URL: <https://www.statista.com/statistics/384952/uk-investment-assets-by-type-of-large-wealth-management-firms/>
75. Allied Market Research. Asia-Pacific Wealth Management Market Outlook – 2030. URL: <https://www.alliedmarketresearch.com/asia-pacific-wealth-management-market-A15891>
76. WealthBriefing Asia. Amanda Cheesley. *APAC Attractive Region For Asset Managers – KPMG Report*. December 08, 2023. URL: <https://www.wealthbriefingasia.com/article.php?id=199904>
77. Parijat Banerjee & Arifur Rahman. *Amid Challenges, Asset Managers in Asia See Positive Signs for Long-Term Growth* 2023 Greenwich Leaders: Asian Institutional Investment Management. URL: <https://www.greenwich.com/asset-management/amid-challenges-asset-managers-asia-see-positive-signs-long-term-growth>
78. Офіційний сайт Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу (УАІБ). *Ринок у цифрах станом на 30.09.2023р.* URL: <https://www.uaib.com.ua/analituaib>
79. *Що таке Інститути спільного інвестування?* Арткапітал менеджмент. URL: <http://am.artcapital.ua/assetmanagment/why/usefull/print.html>
80. Офіційний сайт газети «Місто». *Компанії з управління активами та їх роль на ринках капіталу України.* URL: <https://misto.vn.ua/novini-kompaniy/kompani%D1%97-z-upravlinnya-aktivami-ta-%D1%97x-rol-na-rinkax-kapitalu-ukra%D1%97ni/>
81. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. *Цінні папери та управління активами.* URL: https://ufin.com.ua/inf_dov-zpua.htm
82. Олексів І.Б., Шпакович І.Р. Сутність та класифікація інститутів спільного інвестування. Вісник соціально-економічних досліджень, 2013 рік, випуск 4 (51). URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/147038486.pdf>

83. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. Огляд діяльності індустрій управління активами інституційних інвесторів та адміністрування пенсійних фондів в Україні за 4-й квартал 2022 року та 2022 рік. Інститути спільного інвестування. URL: <https://www.uaib.com.ua/analituaib/publ-ici-quart/uaib-oglyad-diyalnosti-za-4-y-kvartal-2022-roku-ta-2022-rik-instituti-spilnogo-investuvannya>
84. Закон України «Про інститути спільного інвестування». Документ 5080-VI, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2024, підстава - 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>
85. Гораль Л.Т., Хом'як О.В. Аналітичне оцінювання ринку інвестиційних послуг. CXV Міжнародна науково-практична інтернет-конференція. – м. Чернігів, 27 грудня 2022 року. – 394 с. (340-349с). URL: https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/01/chernihiv_27122022.pdf#page=340
86. Закон України № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>
87. Пилипчук О.М. Особливості правового регулювання діяльності інститутів спільного інвестування як інституційних інвесторів на фондовому ринку. Науковий блог Національного університету «Острозької академії». URL: <https://naub.oa.edu.ua/osoblyvosti-pravovoho-rehulyuvannya-d/>
88. Положення про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії. Документ 55/94, поточна редакція — Редакція від 15.03.2001, підстава - 2299-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55/94#Text>
89. Закон України «Про інститути спільного інвестування» (пайові та корпоративні інвестиційні фонди). Документ 2299-III, втратив чинність, поточна редакція — Втрата чинності від 01.01.2014, підстава - 5080-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2299-14#Text>

90. О.О.Слюсар. *Сучасні питання нормативного регулювання діяльності інститутів спільного інвестування*. Юридичний вісник 4(61), 2021. URL: http://www.law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2021/4-61/15.pdf
91. Група компаній IQ. *Компанія з управління активами. Спільне інвестування*. URL: http://iq-group.kiev.ua/user_upravlenie_ici.php
92. Закон України «Про інвестиційну діяльність». Документ 1560-ХІІ, чинний, поточна редакція — Редакція від 10.10.2022, підстава - [2518-IX](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
93. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». Документ 3480-IV, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2024, підстава - 1909-IX, 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15/print1491296480899025#Text>
94. Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії». Документ 1953-IX, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2024, підстава - 2597-IX, 3498-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
95. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. *Регулювання діяльності КУА та ІСІ*. URL: <https://www.uaib.com.ua/aktual-kua/normbase/sumizh/kua-isi>
96. А.О.Щерба. *Підходи до визначення інвестицій та інвестиційної активності підприємств*. Наукова стаття, 2016. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/127428/14-Shcherba.pdf?sequence=1>
97. Akshatha Sajumon. *Asset Management Company (AMC) – What is It, Types, Pros & Cons*. Fisdом. March 28, 2023. URL: https://www.fisdом.com/amc-asset-management-company/#Advantages_of_an_AMC
98. Aspiring Youths. *Advantages and Disadvantages of Asset Management*. URL: <https://aspiringyouths.com/advantages-disadvantages/asset-management/>
99. Joform Tables. *The benefits of asset management*. December 15, 2023. URL: <https://www.joform.com/blog/benefits-of-asset-management/>

100. Alot Finance Team. *The Disadvantages of Asset Management*. URL: <https://finance.alot.com/investing/the-disadvantages-of-asset-management--2388>
101. Ontra. *The Legal Operating System for Private Funds Asset Managers*. URL: <https://www.ontra.ai/solutions/asset-managers/>
102. Victoria Langley. *4 challenges asset managers face in 2023*. Ontra. April 12, 2023. URL: <https://www.ontra.ai/blog/4-challenges-asset-managers-face/>
103. Kevin Quirk, Jeffrey A. Levi ,Amanda Walters, Tyler Cloherty & Scott Gockowski. *Winning asset management and investment strategies*. URL: <https://www.deloitte.com/na/en/Industries/financial-services/perspectives/winning-asset-management-investment-strategies.html>
104. Pedro Ferreira. *AMC's Market Comeback? Investing Lessons Learned*. Finance Magnets. August 25, 2023. URL: <https://www.financemagnates.com/trending/amcs-market-comeback-investing-lessons-learned/>
105. Mike Lee, Mark Wightman, Andre Veiseed. *Six ways asset managers can prepare for an uncertain future*. Ernst & Young – official site. URL: https://www.ey.com/en_gl/wealth-asset-management/six-ways-asset-managers-can-prepare-for-an-uncertain-future
106. Doxee. *Digital transformation in the AMC: two case studies*. URL: <https://www.doxee.com/blog/digital-marketing/digital-transformation-in-the-amc/>

БІБЛІОГРАФІЧНА ДОВІДКА

Тема магістерської роботи: «Удосконалення діяльності КУА на ринку фінансових послуг».

Обсяг пояснюючої записки - 88 аркушів.

Кількість рисунків - 30.

Кількість таблиць - 9.

Графічний матеріал (слайди)- 10 шт.

Слайд 1 – Основні передумови формування ринку фінансових послуг.

Слайд 2 – Аспекти висвітлення розгляду ринку фінансових послуг.

Слайд 3 – Види фінансових посередників.

Слайд 4 – Типи компаній з управління активами.

Слайд 5 – Аналіз розміру активів, які знаходяться в управлінні КУА.

Слайд 6 – Аналіз КУА та ІСІ на вітчизняному ринку.

Слайд 7 – Державне регулювання КУА та ІСІ.

Слайд 8 – Переваги та недоліки КУА.

Слайд 9 – Схема проблем діяльності КУА на вітчизняному ринку.

Слайд 10 – Шляхи вдосконалення діяльності КУА на вітчизняному ринку.

Додатки 1 шт. 1 стор.

Дата закінчення роботи

«10» січня 2024 р.

Хом'як О.В.
(підпис)

